

Sisekaitseakadeemia

Finantskolledž

Oliver Keller

**DEBT PUSH-DOWN STRUKTUURI MAKSUSTAMISE
VÕIMALUSED EESTIS**

Lõputöö

Juhendaja:

Madis Laas, M.Sc

Kaasjuhendaja:

Maret Güldenkoh, MBA

Tallinn 2019

SISEKAITSEAKADEEMIA LÕPUTÖÖ ANNOTATSIOON

Finantskolledž	Juuni 2019
Töö pealkiri eesti keeles: Debt push-down struktuuri maksustamise võimalused Eestis	
Töö pealkiri võõrkeeles: Debt push-down structure taxation opportunities in Estonia	
<p>Lõputöö on kirjutatud eesti keeles ja koosneb 46 leheküljest. Lõputöö koostamisel on kasutatud 37 allikat. Teema on aktuaalne, kuna riikide maksubaasi kaitsmine on üks OECD tähtsamaid eesmärke ja ka Eestis on 2018. ja 2019. aastal vastu võetud hulk uusi sätteid agressiivse maksuplaneerimise tõkestamiseks. Samas on <i>debt push-down</i> struktuur seadustes selgelt määratlemata. Maksuplaneerimiseks loodavate struktuuride tõttu jääb riigil saamata võimalik maksutulu.</p> <p>Lõputöö eesmärk on välja selgitada <i>debt push-down</i> käsitlused erinevate riikide kohtulahendites ja leida võimalikke lahendusi Eesti jaotatud kasumi maksustamise süsteemis <i>debt push-down</i> struktuuride maksustamiseks. Töö eesmärgi saavutamiseks on püstitatud järgmised uurimisülesanded:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Süstematiseerida ja analüüsida <i>debt push-down</i> ja alakapitaliseerituse teoreetilisi lähtekohti. 2. Analüüsida <i>debt push-down</i> erinevaid struktuure. 3. Analüüsida <i>debt push-down</i> käsitlust erinevate riikide kohtulahendites ning vajadusel teha ettepanekuid tulumaksuseaduse muudatuseks. <p>Töö teoreetilises osas antakse ülevaade <i>debt push-down</i> struktuurist, maksuplaneerimisest, alakapitaliseeritusest ja alakapitaliseerituse tõkestamisest. Töö teises osas antakse ülevaade võimalikest <i>debt push-down</i> struktuuridest, Maksu- ja Tolliameti antud siduvatest eelotsustest, teiste riikide <i>debt push-down</i> kohtulahenditest ja võimalikest lahendustest Eestis.</p> <p>Lõputöö kirjutamisel jõudis autor järeldusele, et <i>debt push-down</i> struktuure tuleks hinnata eelkõige nende majandusliku sisu järgi ja olemasolevate sätete alusel vajadusel ka maksustada. Samuti võiks Maksu- ja Tolliamet välja töötada selle kohta selgust loova juhendi. Erireeglite kehtestamine seadustesse ei ole ettevõtlusvabaduse seisukohalt mõistlik.</p>	
Võtmesõnad: laenu allasurumine, alakapitaliseeritus, intresside mahaarvamine, majanduslik sisu	
Võõrkeelsed võtmesõnad: debt push-down, leveraged buyout, manager buyout, thin-capitalization, interest deduction, economical reasoning	
Säilitamise koht: Sisekaitseakadeemia raamatukogu	
Töö autor: Oliver Keller	
<p>Olen koostanud lõputöö iseseisvalt. Kõik lõputöö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, seisukohad, kirjalikest allikatest ja mujal allikates saadud info on nõuetekohaselt viidatud. Olen nõus oma lõputöö avaldamisega elektroonilises keskkonnas.</p>	
Allkiri:	
Vastab lõputöö nõuetele	
Juhendaja: Madis Laas	Allkiri:
Kaasjuhendaja: Maret Guldenkoh	Allkiri:
Kaitsmisele lubatud	
Kolledži direktor: Kerly Randlane	Allkiri:

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. DEBT PUSH-DOWN STRUKTUURI JA ALAKAPITALISEERITUSE OLEMUS	7
1.1 Debt push-down struktuuri olemus.....	7
1.2 Alakapitaliseerituse olemus	14
2. DEBT PUSH-DOWN STRUKTUURIST TULENEVAD MAKSUSTAMISE PROBLEEMID JA TEISTE RIIKIDE PRAKTIKA	20
2.1 Debt push-down erinevad struktuurid.....	20
2.2 Debt push-down struktuuri käsitus teistes riikides ja võimalikud lahendused Eestis	27
KOKKUVÕTE	38
SUMMARY	41
VIIDATUD ALLIKATE LOETELU	42

SISSEJUHATUS

Iga ettevõtja eesmärk on teenida tulu ja teha seda kasumlikult. Ettevõtjaks olemisega kaasnevad erinevad kohustused, millest üks on maksude tasumise kohustus. Suurkorporatsioonidel, kus käibed on suured, tekivad ka suuremad maksukohustused, kui näiteks väikeettevõtjatel, seega maksimeeritakse oma kasumit oskuslikult lisaks muudele kuluartiklitele ka maksukulu arvelt. Samuti on omanikud huvitatud kasumi väljavõtmisest võimalikult efektiivselt. Maksude optimeerimiseks annavad peamiselt võimaluse riigiti erinev seadusandlus ja riikidevahelised maksulepingud. Suurkorporatsioonide peakontorid ja nende tütarfirmad paigutatakse üle maailma lähtudes ühe suure aspektina just soodsamatest maksupiirkondadest. Äriühingute struktureerimisest eesmärgiga optimeerida maksukulu on välja kujunenud enamlevinumad skeemid, millest üks on *debt push-down* struktuur (*debt push down structure*), mis liigitub selgelt agressiivse maksuplaneerimise alla. Ettevõtlus on Eestis muutumas aina aktiivsemaks ja ka praegune majandustsükkel on investeringuid soodustav. Sellega seoses kasvavad ka äriühingute ostu-müügi tehingud ning tihti kasutataksegi selle jaoks *debt push-down* struktuuri.

Lõputöö teema valik on tingitud Maksu- ja Tolliameti vajadusest kaardistada, kuidas käsitletakse *debt push-down* struktuuri (edaspidi *debt push-down*) teistes riikides ja millised on nende käsitletluste rakendamise võimalused Eestis.

Käsitletav teema on aktuaalne, sest 1. jaanuaril 2018 jõustus tulumaksuseaduse muudatus, kus sätestati uuemad meetmed organisatsioonidest varjatud kasumi väljaviimise tõkestamiseks. 1. jaanuaril 2019. aastal jõustus tulumaksuseaduse redaktsiooni muudatus, millega võeti üle Euroopa Liidu direktiiv 2016/1164 (*anti tax avoidance directive*). Sellega võeti vastu reeglid (sh alakapitaliseeritus) siseturu toimimist otseselt mõjutavate maksustamise vältimise viiside kohta eesmärgiga kaitsta riigi huve agressiivse maksuplaneerimise vastu. Samuti on maksuplaneerimise tõkestamine ja seeläbi riikide maksubaaside kaitsmine üks OECD (Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon) põhilisi eesmärke. (OECD, 2019)

Teema on uudne, sest teostatakse esmakordselt erinevate riikide *debt push-down* kohtulahendite analüüs ning tuuakse välja erinevad skeemid *debt push-down*

struktuuridest reaalseste kaasuste põhjal. Alakapitalisatsiooni, kui laenuintresside mahaarvamise kohta on kaitsnud Piret Pukk 2015. aastal lõputöö. Käesolev töö käsitleb põhjalikumalt *debt push-down* struktuuri.

Probleemipüstitus seisneb selles, et Eestis ei ole *debt push-down* struktuuri kasutamine seaduses üheselt mõistetavalt reguleeritud, mille tagajärjel hoitakse kõrvale maksude tasumisest ja Eesti riigil jääb saamata võimalik maksutulu. Puudulike õigusaktide tõttu on Maksu- ja Tolliametil raskendatud struktuuri kasutamist maksustada. Seda kinnitab ka asjaolu, et antud teema osas ei ole Eestis jõustunud ühtegi kohtulahendit. Uurimisprobleem püstitatakse küsimusena järgnevalt: kuidas saab reguleerida Eesti õigussüsteemis *debt push down* struktuuri kasutamist?

Lõputöö eesmärk on välja selgitada *debt push-down* käsitlused erinevate riikide kohtulahendites ja leida võimalikke lahendusi Eesti jaotatud kasumi maksustamise süsteemis *debt push-down* struktuuride maksustamiseks.

Eesmärgi täitmiseks püstitatakse järgmised uurimisülesanded:

1. Süstematiseerida ja analüüsida *debt push-down* ja alakapitaliseerituse teoreetilisi lähtekohti.
2. Analüüsida *debt push-down* erinevaid struktuure.
3. Analüüsida *debt push-down* käsitlust erinevate riikide kohtulahendites ning vajadusel teha ettepanekuid tulumaksuseaduse muudatuseks.

Lõputöös kasutatakse eesmärgi saavutamiseks kvalitatiivset uurimismeetodit. Analüüsitakse teemakohaseid artikleid sh teadusartikleid, teiste riikide õigusakte, teiste riikide kohtulahendeid, uurimistöid ja artikleid. Valitud uurimismetoodika aitab efektiivselt välja selgitada võimalikke maksustamise lahendusi nende kohta, kes kasutavad *debt push-down* struktuure.

Lõputöö koosneb kahest peatükist, mis omakorda jagunevad kaheks alapeatükiks. Esimeses peatükis käsitletakse *debt push-down* ja alakapitaliseerituse olemust ning nende teoreetilisi lähtekohti. Esimeses alapeatükis avatakse *debt push-down* olemus. Teises alapeatükis avatakse alakapitaliseerituse teoreetiline olemus.

Teises peatükis analüüsitakse *debt push-down* praktilisemaid lähtekohti. Esimeses alapeatükis tuuakse välja praktiliste näidetega erinevad *debt push-down* struktuurid ja analüüsitakse struktuuride ülesehitust. Teises alapeatükis analüüsitakse teiste riikide kohtulahendeid, milles käsitletakse *debt push-down* struktuuri ning lähtuvalt analüüsist pakutakse lahendusi struktuuride kasutamise ennetamiseks.

Lõputöös kasutatakse eesti- ja võõrkeelseid teadusartikleid ning erialakirjandust, kohtulahendeid, Eesti Vabariigis kehtivaid õigusakte ja Sisekaitseakadeemia finantskolledži vilistlaste lõputöid.

1. DEBT PUSH-DOWN STRUKTUURI JA ALAKAPITALISEERITUSE OLEMUS

1.1 Debt push-down struktuuri olemus

Debt push-down on maksunduses üks mitmetest maksuplaneerimise skeemidest, millega tekitatakse laenukohustus emaettevõtja või mõne kolmanda isiku ees ning see annab võimaluse viia kasum ettevõttest maksuvabalt välja. Teema mõistmiseks on oluline aru saada, mis on *debt push-down* struktuur ja millised mõisted sellega kaasas käivad. Struktuuri käsitletakse nii Eestis kui ka maailmas inglise keelse nimetusega ja üldtunnustatud eestikeelne vaste sellisele struktuurile puudub. Samuti on vajalik määratleda, millise eelise *debt push-down* struktuur ettevõtjale annab ja millest tulenevalt eelis tekib. Järgnevalt selgitatakse *debt push-down* struktuuriga seotud mõisteid ning selle struktuuriga kaasnevat eelist.

Kontsernide aina suurenev rahvusvaheline tegevus on toonud kaasa tõusu maksustamisest hoidumise struktuuride kasutuses. Sellised struktuurid õnnestavad tööstusriikide maksutulust, aga see eest võivad vähendada ka liikuva kapitali maksukoormust ja hõlbustada investeringuid. Maksudest kõrvale hoidumise mõju uuringud ühiskonna heaolule on kahemõttelised. Selgub, et kõrgelt maksustatud riigi kodanikud saavad mõningasest maksuplaneerimisest kasu. Paradoksaalselt riigis, kus maksumäärad on madalamad, toob maksuplaneerimise tõus kaasa üldjuhul ettevõtte tulumaksumäära tõstmise, mis seab ohtu potentsiaalsed välisinvesteeringud. Seega kartus, et riikide vahel toimub võistlus, kes suudab ettevõtte tulumaksu kõige madalamale viia, ei ole õige. (Hong, Smart, 2010, p. 82)

Majandus on globaalne, aga maksustamine kohalik. Iga riik saab ise kujundada oma maksusüsteemi ja maksumäärad on riigiti iseseisvalt paika pandud. Vastavalt sellele on efektiivsed maksumäärad erinevad sõltuvalt sellest, millises riigis ettevõtja äri teeb. Seega on rahvusvahelise kontserni struktueerimisel suur roll asukohavalikul võttes arvesse teenitavaid tulusid ja sellest tehtavaid mahaarvamisi. Asukoha struktueerimisel saab teatud viisidel tekitada erinevusi. (Masui, 2014, p. 103)

Kaks peamist viisi, kuidas asukohta erinevusi saab tekitada on järgmised (Masui, 2014, p. 103):

- Immateriaalsed varad: Nende asukohta ja väärtust on keeruline tuvastada. See on ülemaailmselt levinud probleem ja seetõttu on ka rahvusvaheliselt kokku lepitud siirdehindade määramise suunised, et jõuda mõistlikule üksmeelele.
- Finantsvarad: Nende asukohta on väga lihtne muuta ja ettevõtja saab selleks kasutada kas laenu või omakapitali.

Finantsvarade struktureerimine annabki ettevõtjatele võimaluse *debt push-down* struktuuri loomiseks ja sellega maksudest kõrvalehoidumiseks.

Maksudest kõrvalehoidumise võimalused ei ole alati illegaalsed ja seda on võimalik asjatundjal teha ka seaduslikult. Selleks kasutatakse ära maksuseadustes olevaid "auke" või "maksuparadiise", sest sellisel juhul on juriidiliselt kõik korrektne. Teisest küljest ei ole vahet, kas maksudest kõrvalehoidumine on seaduslik või mitte, sest selline tegevus mõjub negatiivselt riigieelarvele. Sellel põhjusel peaks riik pöörama suurt tähelepanu legaalselt maksudest kõrvalehoidumise tõkestamisele ja maksumoraali taset seeläbi tõstma. (Lillemets, 2007, lk 78) *Debt push-down* struktuuri kasutamine liigitub oma iseloomult samuti tegevuse alla, mille peamine eesmärk võib olla maksudest kõrvale hoidumine.

Legaalselt maksudest kõrvalehoidumise valdkonda kuuluvad tehingud ei ole vastuvõetavad siis, kui nendel tehingutel puudub majanduslik sisu või need on näilikud ja nende peajasjalik eesmärk on maksukohustuse vältimine. Aare Kurist (2001, lk 25-26) toob välja erinevaid Eestis kasutatavaid mõisteid, mis sellist tegevust käsitlevad:

- maksudest kõrvalehoidumine;
- maksude vältimine;
- maksupettus;
- maksude planeerimine;
- maksude optimeerimine.

Seega tuleb lähtuda eelkõige tehingu majanduslikust sisust.

20. sajandi alguses lähtuti germaani õigusperekonnas maksuõiguslike probleemide käsitlemisel valdavalt tsiviilõigusest. Seda muudeti spetsiifilise maksuõigusliku põhimõtte loomisega ja 1919. aastal jõustus Saksa maksukorralduse seaduses majandusliku lähenemise printsiip. Eesti õigusesse jõudis see sõnaselgelt 2002. aastal jõustunud maksukorralduse seadusega paragrahvides 83 ja 84. Majandusliku lähenemise põhimõtte on materiaalõiguslikult kõige olulisem maksuõiguse printsiip ja sellel on suur praktiline väärtus. (Lopman, 2005, lk 488)

Majandusliku tõlgendamise reegel aitab liikmesriikide maksuhalduritel sekkuda kunstlike struktuuride kasutamisesse, aga samas see ei lahenda kõiki probleeme agressiivse maksuplaneerimise korral. Nii Euroopa Kohus kui ka Riigikohus on juhtinud tähelepanu, et õigusselguse ja õiguspärasuse põhimõtete tagamiseks on vajalik kehtestada norme, milles sisaldub loetelu asjaoludest, mille esinemisel võib maksumaksja arvestada maksuhalduri võimaliku sekkumisega maksumaksja tegemistesse. Ka Euroopa Komisjon on andnud oma soovitusel üldise kuritarvituse vastase reegli kohaldamise ja kahjulike maksurežiimide mõjutamise kohta, aga need on pigem poliitilist laadi soovitusel ega näe ette konkreetseid samme kahjulike maksurežiimide suhtes. Seega puuduvad efektiivsed meetmed paljude spetsiifiliste probleemide lahendamiseks. (Majerovitš, 2013, lk 76)

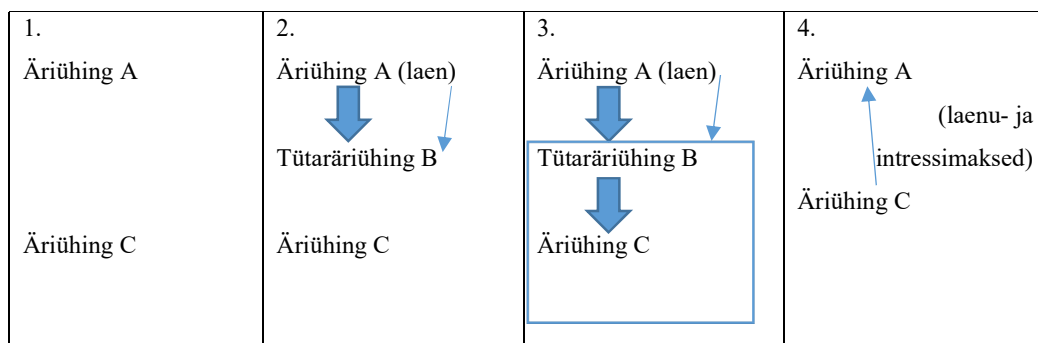
Majanduslikku sisu saab tõlgendada mitmeti. Sellest võivad tuleneda ka erinevad tõlgendused maksukohustuslase ja Maksu- ja Tolliameti vahel. Erimeelsuste vältimiseks on maksukohustuslasel võimalus taotleda Maksu- ja Tolliametilt siduvat eelotsust.

Siduva eelotsusega annab Maksu- ja Tolliamet siduva hinnangu tulevikus sooritatava toimingu või toimingute maksustamise kohta. Eelotsuse nõudeid ja kohustusi reguleerib maksukorralduse seadus. Taotluses antakse ammendav ülevaade kavandatavast toimingust ja analüüsitakse maksustamise seisukohalt olulisi asjaolusid. Samuti peab taotluses väljenduma maksukohustuslase enda hinnang toimingu maksustamise õiguslike asjaolude kohta ja tähtaeg toimingule eeldatava lõpule viimise kohta. Seejärel analüüsib taotlust Maksu- ja Tolliamet ning toimingule antakse positiivne või negatiivne siduv eelotsus, mis on siduv ainult selle toimingu osas, mille maksustamise kohta on taotluses küsitud ning mille osas eelotsuses on hinnang antud. Toiming tuleb

lõpuni viia eelotsuses märgitud aja jooksul ja kõrvalekalded toimingute olulistes asjaoludes toovad kaasa eelotsuse kehtetuse ehk mittesiduvuse selle toimingute osas. Maksu- ja Tolliamet avalikustab üldist tähtsust omavate toimingute ja taotluses korduvalt kirjeldatud toimingute maksustamise kohta tehtud eelotsuste kohta kokkuvõtte korra kvartalis. (Maksu- ja Tolliamet, 2018) Seega on eelotsuse küsimine võimalus saada Maksu- ja Tolliameti hinnang planeeritavate tehingute või toimingute jada seaduspärasusele ja võimalike maksutagajärgede kohta enne selle tehingu toimumist. Samuti saab maksukohustuslane siduva hinnangu, kuidas maksuõiguslikult vastavat tehingut või struktureerimist käsitletakse. Oluline roll on majanduslikul sisul, mis võib tingida tehingute lubatavuse.

Enne majandusliku sisu hindamist on oluline tuvastada planeeritavate tehingute või struktureerimiste jada, mis võimaldab mõista selle maksunduslikke tagajärgi. Üheks võimalikuks struktureerimise tulemuseks võibki olla *debt push-down* loomine.

Debt push-down struktuur luuakse, kui äriühing soovib omandada teise äriühingu. Selleks loob ostja vahelülina täiendava tütarühingu ja laenab talle soetatava äriühingu ostmiseks raha. Peale seda, kui loodud tütaräriühing on laenuraha eest ostnud soetatava äriühingu, toimub nende kahe äriühingu ühinemine. Sellise struktuuri tekitamise tulemusel on omandatud äriühing võlgu oma emaühingule ja edaspidi saab omandatud äriühingust maksuvabalt raha välja viia emaühingusse intressi- ja laenumaksete näol. (Simonek, Nordin, 2012)

Joonis 1. *Debt push-down* struktuuri moodustamine (Simonek, Nordin, 2012)

Antud näites on tegelik ostja äriühing A ja see peaks maksma kolmandale isikule, kelleks on äriühingu C omanik (vt joonis 1). Seega peaks minema raha äriühingust A otse äriühingu C omanikule. Äriühingust C saaks äriühingu A tütarühing ja kasumi jaotamisel äriühingule A peaks äriühing C maksma tulumaksu ning riigi maksutulud oleksid kõrgemad. Kasutades *debt push-down* struktuuri luuakse äriühingu C ostuks ajutine äriühing B, kellele antakse laen. Ajutine äriühing B tasub saadud raha äriühingu C omanikule ja sellega saab ise omanikuks. Seejärel ühendatakse ajutine äriühing B ja äriühing C. Lõpptulemusena jääb ostetud äriühingul C üles kohustus emaühingu A ees, mille tulemusena saab raha liikuda maksuvabalt emaühingusse laenu- ja intressimaksete teel. (vt joonis 1)

Äriühingute ühinemine on täiesti tavapärane näiteks põhjusel, et hoida administreerimise kulusid kokku või ka jaguneda oma tegevuse arendamiseks ja toodete laialdasemaks turustamiseks. Vaatamata põhjustest tekitab äriühingute restruktureerimine alati küsimuse tekkida võiva maksukohustuse kohta. Eestis kehtiva õiguse kohaselt on ühinemised ja jagunemised maksuneutraalsed. (Paltsar, 2015, lk 55)

Ettevõtluse ümberstruktureerimist *debt push-down* struktuuri kaudu maksudest kõrvalehoidumise eesmärgil võib iseloomustada ajutise äriühingu ehk *SPV (special purpose vehicle)* kasutus.

SPV või ka *SPE (special purpose entity)* on äriühing, mis on loodud üldjuhul teise äriühingu poolt, kuhu paigutatakse ajutiselt varasid. *SPV* luuakse kindla eesmärgiga täita mõnda spetsiifilist rolli äritegevuses. Nende tegevuse eesmärk on kitsalt piiritletud ja üldjuhul toimub neis mõni üksik tehing. Seega sellised äriühingud ei tee ise tegelikke otsuseid ja kõik tehtavad toimingud on enne *SPV* asutamist juba kindlaks määratud. *SPV*-l ei ole töötajaid ja puudub ka reaalne füüsiline tegevuskoht. Sellise äriühingu loomiseks on võimalik kasutada mitmeid äriühingu vorme, millest levinumad on osäühing, usaldusühing ja täisühing. Mõnes riigis on *SPV*-l kindlad vormid, mida reguleerivad selleks loodud eriseadused. (Gorton, Souleles, 2007, p. 550) Eestis sellist tüüpi äriühinguid eraldi seadus ei reguleeri ja kõige levinum äriühingu vorm on osäühing, mis sobib ka *SPV* asutamiseks. Seega *SPV* tuvastamiseks ja eristamiseks teistest osäühingutest peab ära tundma neile iseloomulikke tunnuseid. *SPV* tuvastamine

debt push-down struktuuri ahelas võib viidata sellele, et tegelik majanduslik sisu selle kasutamisel puudub.

Gorton ja Souleles (2007, p. 550) toovad välja mõned *SPV*-le iseloomulikud tunnused:

- äriühing on alakapitaliseeritud;
- äriühingul ei ole töötajaid ega ka eraldiseisvat juhatust;
- äriühingu administratiivset rolli täidab esindaja, kelle toimingud on kindlaks määratud.

Investorid asutavad tavaliselt *SPV* ettevõtte ostutehinguks, et laenata pangast või muudelt osapooltelt raha. Laenatud vahendite intressiga tagasimaksmine ja maksukohustuste optimeerimine nõuab oskuslikult planeeritud struktuuri. Siinkohal kasutatakse tihti *debt push-down*-i. (Mondaq Business Briefing, 2015)

Ettevõtte ostutehingus rakendatakse *debt push-down* struktuuri järgnevalt (Mondaq Business Briefing, 2015):

1. Investor asutab *SPV*, milles äritegevust ei ole ja ainuke eesmärk on osta teise äriühingu osad.
2. *SPV* laenab pangast või mõnelt teiselt osapooltelt raha, et finantseerida ostetava äriühingu osade ostu.
3. Peale tehingut *SPV* ja ostetud äriühing ühinevad.
4. Ühinemise tulemusena *SPV* nõuded ja kohustused lähevad üle ostetud äriühingule ja *SPV* kustutatakse.
5. Läbi ühinemise surutakse laenukohustus alla ostetud äriühingusse ja seega katab ostetud äriühing kõik *SPV* ostutehinguks tehtud kulud, laenukohustused ja intressimaksed.

Nagu eelnevalt selgus ei ole *debt push-down*-i ega ka *SPV* kasutus Eesti õigusaktides reguleeritud. Samas on maksusüsteemi kujundamisel oluline roll ka juriidilistel aspektidel ja seega on oluline mõista, kuidas äriühinguid eristada ka lähtuvalt nende tegevuse iseloomust ning kuidas see mõjutab maksustruktuuri. Kehtestatud maksumäärade kõrval mõjutab maksusüsteemi tervikuna ka äriõiguse juriidiline pool, mille alla kuulub näiteks *SPV* võimalik kasutus praktikas.

Maksusüsteemi kujundamine on iga riigi maksupoliitika väga oluline osa. Maksustruktuur määrab, kuidas on maksukoormus jaotunud erinevate maksuliikide ja maksubaaside vahel. See näitab ühiskonna sotsiaalseid ja poliitilisi valikuid, mis käsitavad ka riigi arengutaset. Viimase majanduskriisi valguses kaardistas Euroopa Komisjon ühe probleemina maksusüsteemide kvaliteedi. Maksustruktuuridele on omased iga riigi spetsiifilised käsitlused ja puuduvad kindlad reeglid, mis sobiksid igasse süsteemi. (Trasberg, 2014, pp. 152-153) Kuna ettevõtjate peamine eesmärk on maksimeerida kasumit, kasutatakse kõik maksusüsteemide puudused ära, ja tihti valitakse riik, kuhu näiteks oma peakontor paigutada vastavalt sellele, mis on ettevõtja jaoks maksupoliitiliselt soodsam. Need valikud ei ole tingitud ainult maksumääradest vaid ka vastava riigi juriidilistest aspektidest.

Majanduskeskkonna arengu ja potentsiaalsete välisinvesteeringute atraktiivsuse eesmärgil muudeti 2000. aastal Eestis ettevõtte tulumaksusüsteemi. Selle tulemusel jõustus unikaalne maksusüsteem, kus kasumit maksustatakse ainult siis, kui ettevõtja maksab selle välja dividendidena. Seda süsteemi on aastate jooksul muudetud, mis on selle algset iseloomu veidi moonutanud, kuid üldised põhimõtted on püsinud muutumatuna. (Trasberg, 2014, p. 153) Süsteem on unikaalne, aga ühe negatiivse küljena raskendab teistes riikides väljatöötatud meetodikate ja seisukohtade rakendamist Eestis (Sander, 2005, lk 173). Eestile omane unikaalne ettevõtte tulumaksusüsteem kehtib tänaseni ja loob võimalusi ka mitmetele maksuriskidele, mis avalduvad ka *debt push-down* struktuuride kaudu.

Töö koostaja on arvamusel, et tulenevalt Eesti eripärasest jaotatud kasumi maksustamise süsteemist mõjutab *debt push-down* struktuuri kasutamine maksude laekumist tugevamalt, kui teistes riikides. Seda põhjusel, et tekkepõhise kasumi maksustamisega riikides maksustatakse tekkinud kasumit, millest lubatakse teha mahaarvamisi. Kasumi tekkimisel saab kuludena arvestada ka intressikuluseid ning laenu põhiosa mõjutab maksustamise suurust ainult põhiosalt arvestatavate intresside suurusega ehk suurema laenu põhiosa korral makstakse suure tõenäosusega ka rohkem intresse. Jaotatud kasumi maksustamise süsteemis tuleks nii intresse kui ka laenu põhiosa lugeda varjatud kasumieraldiseks või ettevõtlusega mitteseotud kuluks. Seda põhjusel, et ühendamata jätmisel oleks pidanud ostetav äriühing maksma emaühingule dividende, et see saaks laenu tagastada. Dividendimaksega oleks kaasnenud ka

maksukohustus. *Debt push-down* kasutamisel välditakse maksukohustust ning ostetav äriühing saab endale kohustuse, mis ei pruugi olla seotud tema ettevõtlusega.

Kokkuvõtvalt selgus, et maksusüsteemi kujundab iga riik ise vastavalt oma iseärasustele ja poliitilistele eelistustele. Rahvusvahelised kontsernid tahavad oma maksutulused optimeerida ja seega kasutatakse erinevaid maksuplaneerimise struktuure. Tihti on need seaduslikud, kuid ei oma majanduslikku sisu. Selles seisneb ka *debt push-down* struktuur, kus teise ettevõtte soetamiseks kasutatakse laenu vahekeha kaudu selle asemel, et maksta otse ostetava keha omanikule, mis tekitab ostetavasse kehasse pärast ühinemist kohustuse, millel puudub ostetava keha jaoks majanduslik sisu. See paneb jällegi suure surve riikide eelarvetele, sest maksukohustust vähendatakse oskuslikult.

1.2 Alakapitaliseerituse olemus

Alakapitaliseeritus on rahvusvaheliste kontsernide seas üks levinumaid maksuplaneerimise võimalusi, kus tütarühingut finantseeritakse emaühingu laenukapitaliga. Sellisel kujul laenu andmine võimaldab kasumit varjatult välja viia. Üheks peamiseks võimaluseks antud tegevust takistada on alakapitalisatsiooni reeglite kehtestamine. Alakapitaliseeritus võib tekkida ka *debt push-down* struktuuri kasutamise tagajärjel.

Rahvusvaheliste kontsernide maksuplaneerimine on saanud tähelepanu nii maksuhaldurilt kui ka seadusandjalt. On teada mitmeid levinud strateegiaid maksustamise edasilükkamiseks, siirdehindade või grupisiseste laenude kasutamiseks. Vastavad strateegiad on kahjulikud riigi tuludele ja seega on seadusandja huvi muuta maksuseadusi selliselt, et piirata või takistada kindlaid maksuplaneerimise struktuure. Samas ei pruugi see olla efektiivne, sest nii võivad riigid kaotada rahvusvaheliste kontsernide investeeringud, mis võib olla veelgi ebasoodsam. Üks tähtis osa rahvusvaheliste kontsernide maksuplaneerimisest on nende võime struktureerida laene ja omakapitali mitte ainult korporatsioonile tervikuna vaid ka grupisiselt. (Buettne, *et al.*, 2006, p. 1)

Ettevõtjal on võimalus tõsta oma väärtust kasutades omakapitali sissemakse asemel laenu, mille eelis on intresside mahaarvamine. Kapitali struktureerimise valik ei hõlma ainult otsust laenu ja omakapitali vahel vaid rahvusvahelistel kontsernidel on võimalus valida ka grupisisese laenu ja välise finantseeringu vahel. Grupisisese laenu kasutamisel kõrgelt maksustatud riigist madalalt maksustatud riiki kaotab esimene maksutulu. Selle tagajärjel on hakanud riigid pöörama suuremat tähelepanu vastumeetmetele nagu näiteks alakapitaliseerituse reeglid, mis piiravad intressikulude mahaarvamist seoses grupisiseste laenudega. (Wamser, 2008, p. 1)

Ettevõtjal on võimalus oma ettevõtet rahastada laenu andmise või omakapitali suurendamise teel. Omakapitali suurendamisel kasvab selle omakapital ja bilansilised varad. Laenu võtmisega suurenevad ettevõtte kohustused. Omakapitali suurendamist rahastavad üldjuhul osanikud või aktsionärid ja finantseeringu eest tõstetakse nende osakute või aktsiate väärtust. Laenu korral on laenuandjal võimalus saada investeeringu eest laenuintresse ja laenuandjaks võib olla tütarühingu emaettevõtte. (Pukk, 2015, lk 8)

Laenukapitali kasutamine annab ettevõtjale võimaluse vähendada maksukoormust ja seda määratletakse laenukapitali maksueeliseks ehk maksukilbiks. Mida suurem on laenukapitali maksueelis seda ratsionaalsem on ettevõtjal eelistada laenu omakapitalile. (Sander, 2005, lk 170) Berens ja Cuny (1995, p. 1200) näevad kapitali struktureerimist laiemalt, kui ainult traditsiooniline käsitlus, et finantseerimisvalik on ainult laenul või omakapitalil. Kapitali struktureerimisel on ka oluline optimaalne laenutaseme valik. Samal ajal ei tohi unustada ka põhilist efekti kapitali struktureerimisel, mis on ettevõtte tulumaksu eelis. Maksueelis seisneb intressimaksetel, mitte ainult laenu olemasolus. (Berens & Cuny, 1995, p. 1200)

Emaettevõtja eeliseid tütarühingu finantseerimisel laenukapitaliga on mitmeid (Uustalu, 1998, lk 302-305):

- säästa dividendidelt tulumaks;
- tütarühingu pankroti korral saab nõuda nõuete rahuldamist teiste võlausaldajatega võrdsetel alustel;
- suurem likviidsus kapitalile, sest laenuintresse saab maksta igal vabalt valitud ajahetkel.

Paljud riigid on oma seadustesse viinud sisse intresside mahaarvamise piirangud ehk alakapitaliseerituse reeglid, kuna rahvusvaheliste kontsernide oskus kasutada laenuga finantseerimist on olnud tõusvas trendis. Reeglid on riigiti erinevad kuid üldine raamistik seisneb selles, et välismaise seotud ettevõtja poolt antud laenu intresse ei saa maha arvata, kui laenu ja omakapitali suhe ületab teatud lävendi. (Buettner, *et al.*, 2012, p. 930)

Esimene OECD riik, kes kehtestas 1971. aastal alakapitaliseerituse reeglid oli Kanada. Järgnesid 1987. aastal Austraalia ja 1989. aastal USA. Üheksakümnendate keskpaigaks oli ligikaudu kolmandikul Euroopa Liidu riikidel ja pooltel OECD riikidel kehtestatud alakapitaliseerituse reeglid. 2005. aastaks olid reeglid paigas rohkem kui pooltel Euroopa Liidu riikidel ja kahel kolmandikul OECD riikidel. (Buettner, *et al.*, 2012, p. 930) OECD on jätkanud tööd selle nimel, et välja töötada uusi raamistikke, mis aitaksid maksuplaneerimist takistada.

2013. aastal G20 kohtumisel kiideti heaks OECD väljatöötatud BEPS (*base erosion and profit shifting*) tegevuskava, mis kaardistas peamised rahvusvahelise maksustamisega seotud probleemid ja andis nende lahendamiseks kindlad suunised. Tegevuskava koosneb 15 tegevusest, millest osa on kohustuslikud ja osa soovituslikud. Nendest olulisemad tegevused käesoleva töö raames on (Ault, Schoen, Shay, 2014, pp. 275-279):

- finantsmaksed, pankade ja seotud osapoolte laenuintresside mahaarvamise piirangud;
- kahjulikud maksuplaneerimise praktikad;
- maksustamine väärtuse loomise kohas ja immateriaalne vara;
- siirdehinnad ja muud kõrge riskiga tehingud;
- maksumaksjate agressiivse maksuplaneerimise avalikustamine.

Need tegevused ei ole õiguslikult siduvad, aga eeldatakse, et *BEPS*-i tegevuskavaga ühinenud riigid hakkavad neid rakendama. Alakapitaliseerituse tekitamine ja *debt push-down* struktuuri loomine kuuluvad selgelt kahjulike maksuplaneerimise praktikate hulka. Mõned *BEPS*-i tegevused on Eestis seadusandlikul tasandil ka juba ellu viidud. 1. jaanuaril 2019 jõustusid Eesti tulumaksuseaduses *ATAD* (*anti tax avoidance*

directive) ülevõtmisega muuhulgas ka alakapitaliseerituse reeglid (Tulumaksuseadus, 1999), mis ideeliselt peaksid aitama võidelda ka *debt push-down* struktuuri kasutamiseega.

Eestis jõustunud alakapitalisatsiooni reeglid on sisse viidud tulumaksuseadusesse ülejääva laenukasutuse kuluna paragrahvis 52 ülamärkega 2. Selle paragrahvi kohaselt maksustatakse tulumaksuga residentist äriühingu ülejääv laenukasutuse kulu, mis ületab 3 000 000 eurot ning 30% residentist äriühingu majandusaasta intressi-, maksu- ja amortisatsioonieelsest kasumist (*EBITDA*) osas, mis ületab residentist äriühingu kahjumit. Sättes on erand antud finantsettevõtjatele ja taristuprojektide rahastajatele. (Tulumaksuseadus, 1999) Erinevalt paljudest teistest riikidest on Eestis eripärase tulumaksusüsteemi tõttu kehtestatud alakapitalisatsiooni reeglid ülejääva laenukasutuse kuluna, sest Eestis maksustatakse kasum selle jaotamisel, mitte aastapõhise arvestusena. Seega Eestis ei piirata laenuintresside mahaarvamist aastasest kasumist vaid maksustatakse tulumaksuga seadusega kehtestatud aastast piirmäära ületav laenuintressi kulu.

PwC maksuosakonna juhi Hannes Lentsiuse sõnul puudutavad Eestis kehtestatud alakapitalisatsiooni reeglid vaid üksikuid ettevõtjaid ja seega Euroopa Liidu direktiivist üle võetud alakapitalisatsiooni reeglid Eesti väikesesse maksukeskkonda ei sobi ega ka olulist mõju ei avalda. (Äripäev, 2018)

Hiljuti on alakapitalisatsiooni reegleid täiendatud ka Poolas. Kui varem kehtisid alakapitalisatsiooni reeglid ainult seotud osapoolte vahelistes tehingutes, siis nüüd rakendatakse reegleid ka mitte seotud osapooltelt saadud laenude osas. Sarnaselt Eestile on laenukasutuse kulu piirang 30% *EBITDA*-st koosmõjus 3 000 000 žloti piiranguga. Samuti on ära keelatud laenu intressikulude mahaarvamine, mis on võetud osaluse ostuks teises ettevõttes ja toimub ühinemine, mille tulemusel hakkab laenu koos intressidega tagastama ostetud äriühing. Seega piiratakse selle reegluga *debt push-down* struktuuri kasutamisel saadavat maksueelist. (KPMG, 2018a) Poola alakapitalisatsiooni reeglite põhimõtteline erinevus Eestiga seisneb selles, et summaline piirang on Poolas väiksem ja seega mõjutavad kehtestatud reeglid rohkemaarvulisemalt erinevaid ettevõtjaid. Väiksem summaline piirang võimaldab alakapitalisatsiooni reegleid efektiivsemalt rakendada.

Hollandis võeti 2012. aastal vastu alakapitalisatsiooni erireeglid *debt push-down* tõkestamiseks. Sätte kohaselt laenuintressid, mis saadakse ostetava äriühingu ostuks loodud *SPV* poolt võivad olla mahaarvatavad ostetud äriühingu kasumist, kui ühinemise teel moodustatud äriühingu võõr- ja omakapitali suhe on väiksem kui 2:1. Sealjuures 1 000 000 eurot aastas on võimalik maha arvata igal juhul. (Keizer, Sunderman, 2012, pp. 503-504) Neid sätteid on tänaseks muudetud ja sellist erireeglit enam ei kehti. Siiski on autori hinnangul see üks võimalik meede *debt push-down* struktuuri kuritarvitamise tõkestamiseks. Sarnaselt Hollandile on ka Tšehhis kasutusele võetud reegel, mis piirab *debt push-down* kasutamist.

Tšehhis on laenuintressid üldjuhul mahaarvatavad, kuid lisaks alakapitaliseerituse reeglitele kehtivad ka teatud erandid. Seaduses on säte, et intressid laenudelt, mis on võetud vähem, kui kuus kuud enne tütarühingu ostmist ei ole tavaliselt kasumist mahaarvatavad. (KPMG, 2018b) *Debt push-down* kontekstis tähendab see seda, et kui vahekehale antakse laen vähem, kui kuus kuud enne ostetava äriühingu ostutehingut, ei saa selle laenuga seotud intressi maha arvata. Seda ka olukorras, kus vahekeha ühineb ostetud äriühinguga.

Itaalia Maksuamet tegi 2016. aastal juhendi *LBO (leveraged buyout)* ja *MBO (manager buyout)* ehk teisisõnu *debt push-down* maksustamise selgitamiseks. Juhendi kohaselt võib teatud olukordades omanikulaenu ümber kvalifitseerida omakapitali sissemaksiks, mis ei võimaldaks enam intresside mahaarvamist. Samuti olukorras, kus *SPV*-d kontrollib välisriigi äriühing ja tehingutel puudub piisav majanduslik sisu, võib maksuhaldur ema-tütre direktiivist tulenevat dividendide maksuvabastust piirata või vara juurdekasvu maksustada. (Ernst & Young, 2016)

Kokkuvõtvalt selgus, et alakapitaliseeritus on rahvusvaheliste kontsernide seas üks enam levinud maksuplaneerimise võimalusi. Äriühingusse võetakse suur laenukohustus, mis võimaldab intressimakseid maksustatavast kasumist maha arvata ja läbi selle võimaldab vähendada tulumaksukohustust. Samuti võib äriühing muutuda alakapitaliseerituks *debt push-down* struktuuri kasutamise tagajärjel. Seda aitavad takistada alakapitalisatsiooni reegleid, mida on erinevates riikides hakatud aina rohkem rakendada. Reeglid piiravad alates kindlast laenukohustuse ja omakapitali suhtest alates intresside mahaarvamise. Samuti rakendavad mõned riigid *debt push-down*

vastaseid erisätteid. Eestis rakendusid alakapitalisatsiooni reeglid 1. jaanuaril 2019, kuid on küsitav, kas need Eesti maksukeskkonda sobivad. Eestile omaselt maksustatakse kasum selle jaotamisel ja seega maksustatakse piirmäära ületavaid laenuintresse ülejääva laenukasutuse kuluna.

2. DEBT PUSH-DOWN STRUKTUURIST TULENEVAD MAKSUSTAMISE PROBLEEMID JA TEISTE RIIKIDE PRAKTIKA

2.1 Debt push-down erinevad struktuurid

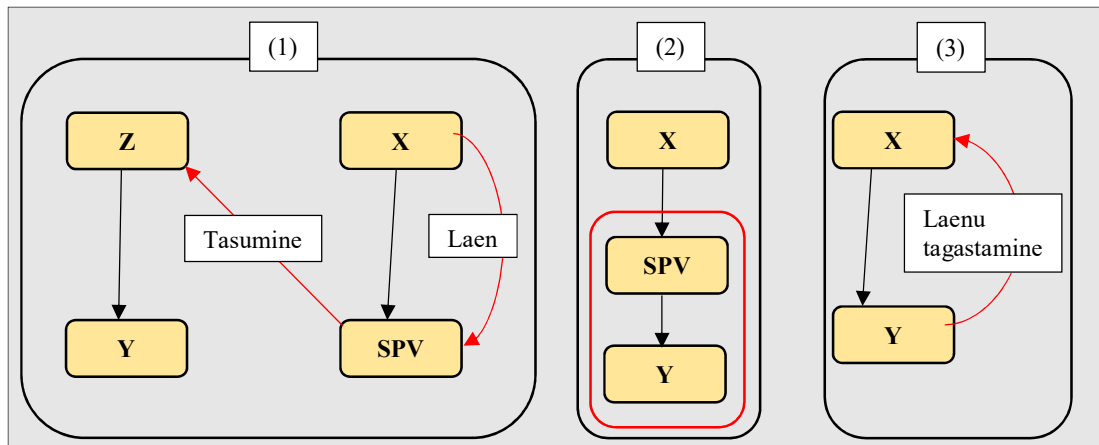
Debt push-down on võimalik luua kasutades erinevaid restruktureerimisi. Struktuuri loomiseks võib olla erinevaid põhjuseid. Mõnel juhul on sellise struktuuri loomisel olemas ka majanduslik sisu, kuid tihti on eesmärk maksudest kõrvalehoidumine. Erinevate struktuuride lihtsamaks mõistmiseks on oluline nende sisu avada ja ka visuaalselt kujutada.

Autor on koostanud neli erinevat näidet *debt push-down* võimalikest struktuuridest. Näited on koostatud lähtuvalt esimese alapeatüki teoreetiliste allikate analüüsist (vt. alapeatükk 1.1). Samuti on näited tuletatud reaalistest kaasustest, mida autoril oli võimalik Maksu- ja Tolliametis praktiliselt analüüsida. Välja selgitamiseks erinevaid struktuure koguti andmeid äriregistri (E-äriregister, 2019) toimiku dokumentidest, mille hulka kuulusid majandusaasta aruanded, ühinemislepingud ja äriühingu registrikaardi ajalooline info osanike muutuste kohta kuupäevaliselt. Autor sai praktiliselt informatsiooni võimalike *debt push-down* struktuuri kasutanud äriühingute kohta praktikajuhendajalt.

Autor lähtus eesmärgistatud valimist. Valim koostati *debt push-down* struktuuri iseloomulikest tunnustest praktikajuhendajalt saadud informatsiooni põhjal. Valimisse sattusid äriühingud nimeliselt, mis on kasutanud tüüpilisi *debt push-down* struktuure vastavalt Maksu- ja Tolliameti riskianalüüsile. Ameti- ja maksusaladuse tõttu ei ole võimalik täpseid riskianalüüsi kriteeriumeid ega ka ärinime avaldada.

Autor analüüsis riskianalüüsi tunnustele vastavaid äriühinguid ja esimese asjana tuvastati *debt push-down* struktuuri olemasolu. Seejärel analüüsiti täpsemalt struktuurile vastavaid tehingute ahelaid, mis on näidetena allpool välja toodud. Maksusaladuse hoidmiseks on äriühingute ja isikute nimed asendatud tähtedega.

Esimeses näites (vt joonis 2) soovib ettevõtte X soetada ettevõtte Y. Selle asemel, et maksta ettevõtte Y osaluse eest otse selle emaettevõttele Z, asutab emaettevõtte X tütarühingu SPV ja annab sinna laenu. SPV tasub selle laenuraha ettevõtte Y omanikule (1). Selle tulemusel saab ettevõttest Y SPV tütarühing. Pärast omanduste muutumist Y ja SPV ühinevad (2). SPV oli tühi äriühing, kus oli ainult laenukohustus ettevõtte X ees. Ühinemise tulemusena kõik varad ja kohustused liidetakse ehk sisuliselt on uue ühinenud ühingu sisu sama, aga juures on ka algselt SPV-le antud laenu tagasimaksmise kohustus ettevõtte X ees. Seega hakkab ettevõtte Y oma rahavoogude arvelt tasuma enda ostuks võetud laenu (3). Maksueelis seisneb selles, et tehingu eesmärk oli ettevõtte X poolt osaluse omandamine ettevõttes Y, kuid seda tehakse ettevõtte Y kasumi arvelt. Olukorras, kus X ostaks äriühingu Y otse äriühingult Z oleks pidanud X maksma otse äriühingule Z. Seega oleks pidanud X hakkama äriühingust Y dividende võtma. Kuna *debt push-down* struktuuris suruti laen alla äriühingusse Y, saab teostada laenu- ja intressimakseid äriühingule X ning välditakse vajadust dividendide ja tulumaksu maksmiseks. Kuna kasutati *SPV*-d, on maksueelise saamise eesmärk üheselt mõistetav.

Joonis 2. Mitte seotud osapoolte vaheline *debt push-down* struktuur (autori koostatud)

Hoopis raskem võib olla tõlgendada olukorda, kui sama struktuuri korral ei kasutata *SPV*-d vaid reaalselt tegutsevat äriühingut, mille sektor või tegevusvaldkond on sarnane ostetava äriühingu tegevusega. Samuti on võimalik finantseerida äriühingut emaettevõtte antud laenu asemel pangalaenuga. Teatud juhtudel võib sellise struktuuri kasutamine olla majanduslikult põhjendatud, mille kasutamisel säätetakse ka teatud ulatuses maksudelt, kuid tehingute peamine eesmärk ei ole maksueelise saamine.

Maksu- ja Tolliamet on 2016. aasta II kvartalis andnud mitte seotud osapoolte vahelisele *debt push-down* struktuurile positiivse eelotsuse. Taotlejad soovisid siduvat eelotsust kahe äriühingu ühinemisega kaasneva maksustamise osas. Ühinevad äriühingud ei ole seotud osapooled ehk toimub ostu-müügi tehing ja ostuhind tasutakse pangalaenu abil. Tehingu kohaselt omandab ühendav äriühing ainuosalususe ühendatavas äriühingus Eestis. Äriühingute ühinemise käigus antakse ühendatava äriühingu kogu vara üle ühendavale äriühingule ning ühendatav äriühing kustutatakse registrist ilma likvideerimismenetlusest. Äriühingud ühendatakse ostu-müügi tehingu järgselt majanduslikel ja ärilistel kaalutlustel. (Maksu- ja Tolliamet, 2016a) Seega nõustus Maksu- ja Tolliamet antud kaasuse puhul maksukohustuslase käsitlusega ning andis maksukohustuslase jaoks positiivse ning lubava siduva eelotsuse.

Selles kaasuses tekib jällegi *debt push-down* struktuur, kus ostetud keha rahavoogude arvelt hakatakse tasuma pangalaenu makseid. Samas Maksu- ja Tolliamet andis eelkirjeldatud kaasusele positiivse eelotsuse tuginedes väitele, et äriühingud ühendatakse majanduslikel ja ärilistel kaalutlustel. Seega võib järeldada, et majanduslik sisu oli piisavalt põhjendatud ja *debt push-down* struktuuri ei loodud maksueelise saamise eesmärgil.

Eelotsuse kokkuvõtte on indikatiivne ja jääb selgusetuks, mis olid piisavad majanduslikud ja ärilised kaalutlused, mille põhjal positiivne eelotsus anti. Ühe tegurina on oluline ära märkida, et emaettevõtja laenu asemel kasutati pangalaenu, mille saamise tingimuseks oligi ostutehingu järgne ühinemine. Lisaks olukorra kirjeldusele võiks Maksu- ja Tolliamet eelotsuse kokkuvõtetes põhjendada täpsemalt majandusliku sisu olemasolu ja tegureid, mis tingisid *debt push-down* struktuuri lubatavuse. See annaks maksumaksjatele, kes eelotsuse kokkuvõtet edaspidi loevad, piisavalt informatsiooni, millistel asjaoludel *debt push-down* struktuuri kasutamine maksutagajärgi kaasa ei too ja on Maksu- ja Tolliameti poolt aktsepteeritav.

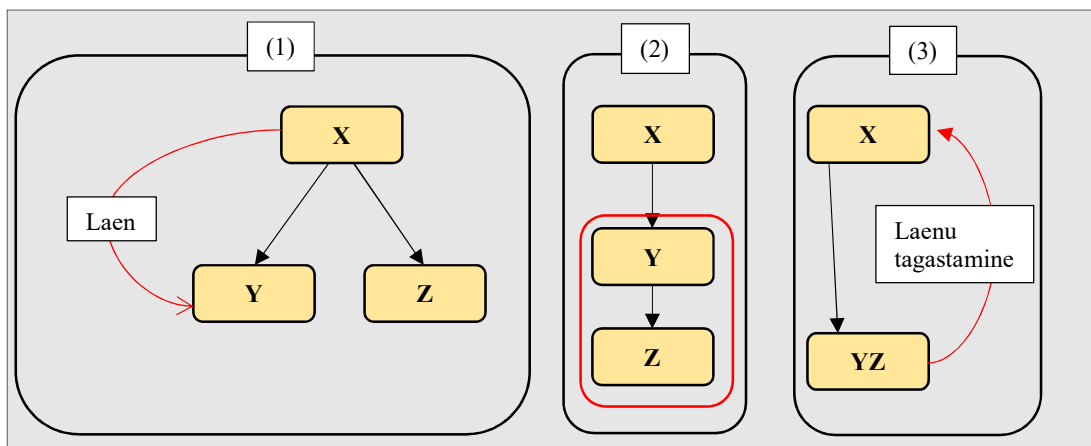
Tulenevalt teoreetilistest lähtekohtadest (vt alapeatükk 1.1) ja läbiviidud analüüsist järeldab autor, et majanduslikku sisu ja ärilisi kaalutlusi võiks lugeda põhjendatuks järgmiste asjaolude esinemisel:

- struktuuris ei kasutata *SPV*-d;
- ühendav äriühing on reaalse tegevuse ja ajalooga;
- ühendava ja ühendatava äriühingu tegevusvaldkonnad on samad või sarnased;
- ühendav ühing võtab ostu finantseerimiseks laenu krediitiasutuselt, kes on seadnud ühinemise laenu saamise tingimuseks.

See ei ole kindlasti lõplik nimekiri tunnustest ja teemat tuleks käsitleda eelkõige kaasusepõhiselt. Võib esineda olukordi, kus ka ühe tunnuse esinemisel võib käsitleda *debt push-down* struktuuri maksudest kõrvalehoidumisena.

Teises näites (vt joonis 3) luuakse *debt push-down* struktuur kontsernisiseselt, kus *SPV*-d ei asutata ja selleks saab kasutada juba olemasolevat äriühingut. Emaühing X omab kahte tütarühingut Y ja Z. Üks tütarühing tegeleb tootmisega ja teine müügiga. Kulutuste kokkuhoiuks otsustab emaühing oma tütarühingud ühendada. Selle jaoks annab emaühing laenu tütarühingule Y, kes soetab tütarühingu Z 100% osaluse oma emaühingult (1). Selle tulemusena moodustub struktuur, kus äriühingust Z saab äriühingu Y tütarühing (2). Seejärel ühendab äriühing Y endaga oma tütarühingu Z. Lõpuks jääb struktuur, kus emaühing X omab ühinenud tütarühingut YZ (3). Kohustus laenu tagasi maksta jääb YZ tasemele ja nii on võimalik laenu- ja intressimaksete näol kasum maksuvabalt ettevõttest välja viia.

Juhul, kui emaühing asub Eestist väljas, viiakse kapital Eestist maksuvabalt välja ning sellises olukorras on Eesti ilma nii maksutulust, kui ka meie majanduses edasi kasutatavast kapitalist. Kulude kokkuhoiuks oleks olnud võimalik lihtsalt äriühingud ühendada ja sellisel juhul ostu-müügi tehing ei ole vajalik, mis viitab väga selge maksueelise tekitamisele.

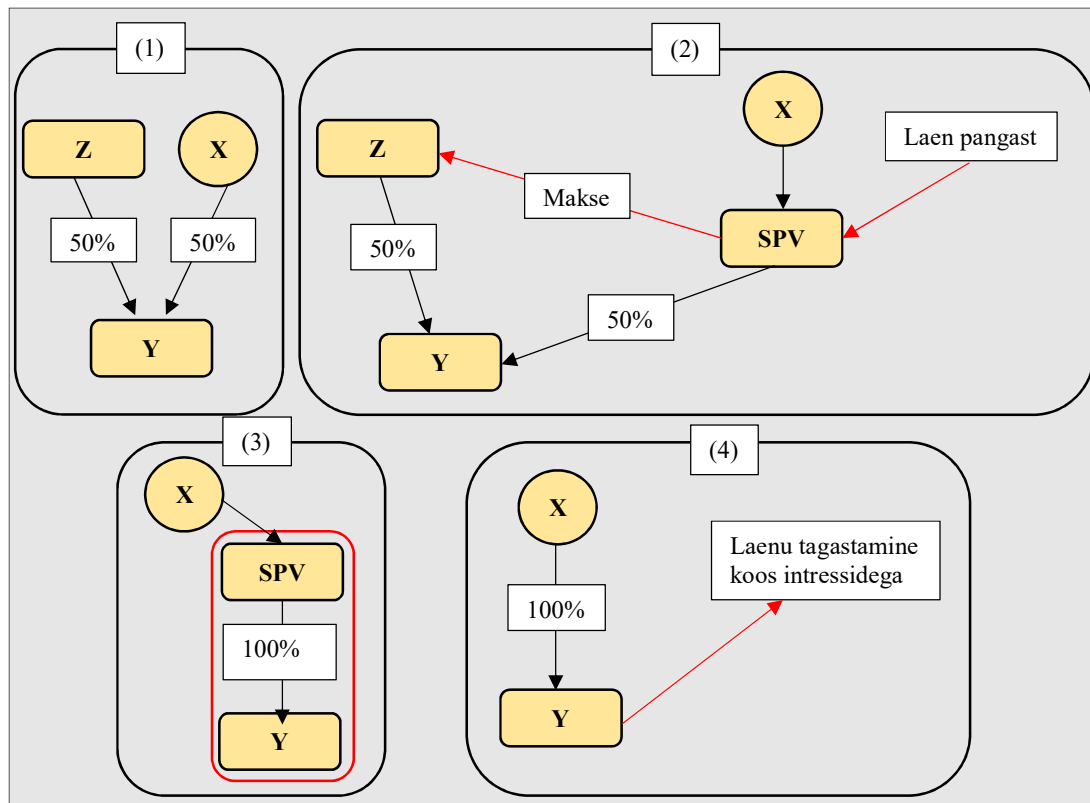
Joonis 3. Kontsernisisene *debt push-down* struktuur (autori koostatud)

Kontsernisisestele struktureerimistele on Maksu- ja Tolliamet andnud 2014. aasta II kvartalis negatiivse eelotsuse. Taotleja soovis saada siduvat hinnangut ühinemise ning ühinemiselsete võlakohustuste ühinemisjärgselt täitmise maksustamisele. Taotlejad kuuluvad rahvusvahelisse kontserni, kus välismaal asuv emaettevõtte soovib oma Eestis asuvad tütarühingud ühendada, sest nende hinnangu kohaselt ei ole eraldiseisvate äriühingute pidamine majanduslikult otstarbekas. Eelistatakse ühinemist viisil, et üks tütarühing soetab teise tütarühingu kõik osad ehk saab selle emaühinguks. Seejärel ühendab selle tütarühingu endaga. Tütarühingu ostu plaanitakse finantseerida emaettevõtte poolt laenu ja omakapitali sissemaksuga oma tütarühingusse. Sellega tekiks olukord, kus ühinemisjärgselt on ühendaval äriühingul võlakohustus oma emaettevõtte ees. Maksuhaldur jäi seisukohale, et sellise struktuuri loomise tegelikuks eesmärgiks on maksueelise saamine ja võlakohustuse tekitamine võimaldab edaspidi ühinenud tütarühingute kasumit intressi- ja laenumaksete näol Eestist maksuvabalt välja viia. Seega võib võlakohustuse täitmine muutuda ühinemise tagajärjel ettevõtlusega mitteseotud kuluks ning tuua kaasa maksukohustuse. (Maksu- ja Tolliamet, 2016b)

Kolmandas näites (vt joonis 4) luuakse *debt push-down* struktuur füüsilise isiku huvides, sest alati ei pea kõik osapooled olema äriühingud. Näiteks juhul, kui isik X omab ettevõttest Y 50% suurust osalust (1). Teine osanik Z ei ole tegevusest enam huvitatud ja soovib oma osaluse müüa isikule X. Erasisikuna tal endal osaluse ostuks raha ei ole ja ka pangast vajalikus suuruses laenu ei saaks. Selle jaoks asutab isik X SPV, kuhu ta teeb mitterahalise sissemaksu olemasoleva 50% Y ettevõtte osalusega. SPV nimele võetakse pangalaen ja sellega ta tasub osanikule Z ettevõtte Y 50% osaluse

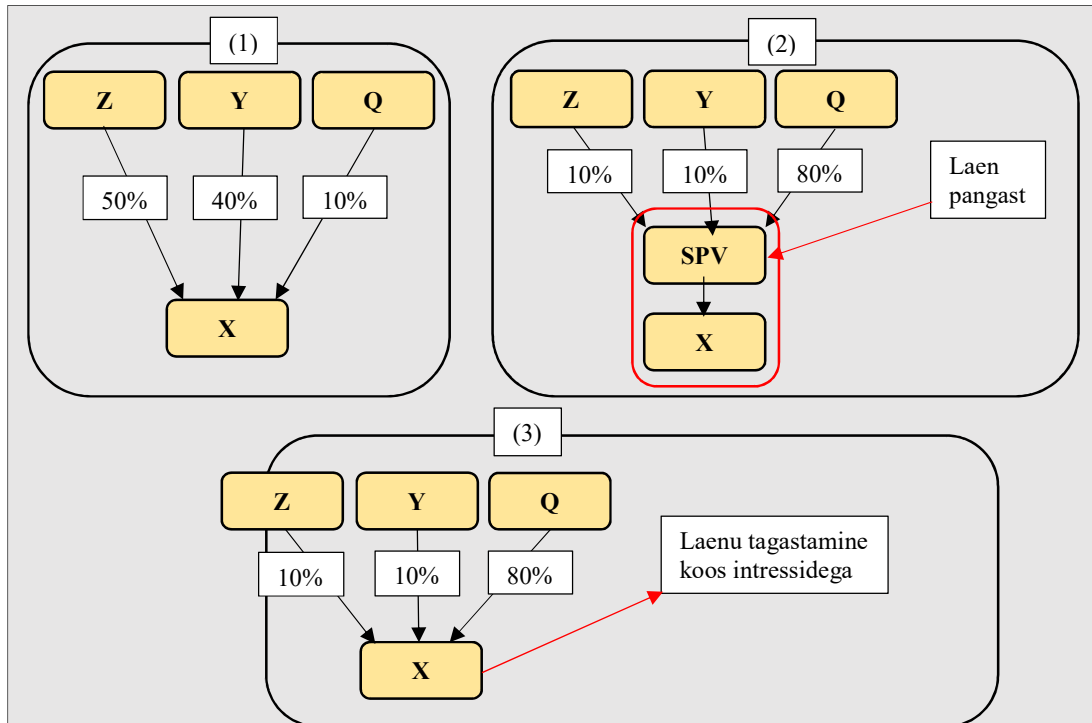

est (2). SPV saab ettevõtte Y ainuomanikuks ning seejärel need ühendatakse (3). Tekib struktuur, kus isik X omab 100% osalust ettevõtetest Y ilma oma raha kulutamata, sest osaluse ostuks võetud pangalaenu maksab tagasi ettevõtte Y ise (4).

Joonis 4. Füüsilise isiku *debt push-down* struktuur (autori koostatud)

Neljandas näites (vt joonis 5) kasutatakse struktuuri olukorras, kus kolmanda isikuga tehinguid ei toimu ja soovitakse muuta ainult omanike osaluste osakaale. Näiteks ettevõttel X on kolm osanikku, kes omavad vastavalt 50%, 40% ja 10% (1). Z ja Y soovivad osalusi vähendada, et suunata oma investeeringud mujale. Kolmas osanik Q ei soovi, et osalused satuksid kellegi kolmanda kätte ja otsustab need ise ära osta. Samas ei ole tal piisavalt vahendeid, et 70% ulatuses osalust osta. Tehingu finantseerimiseks asutatakse uus äriühing SPV, kus pannakse paika uute omanduste osakaal, mida tahetakse äriühingute Z, Y ja Q poolt saavutada (2). SPV ning kolme omaniku (Z, Y, Q) vahel vormistatakse ostu-müügi tehing, mille tulemusena saab SPV 100% osaluse ettevõttes X. Omanduse eest tasumiseks võetakse pangast laenu, millega SPV tasub äriühingutele Z ja Y nende osaluste hinna. Pärast ülekannete toimumist SPV ja X ühinevad, mille tulemusel X hakkab tagasi maksma pangalaenu (3).

Joonis 5. Omanike osaluste muutmise struktuur (autori koostatud)

Näidetes ei ole otseselt määratletud, millises riigis erinevad osapooled asuvad ja millise riigi äriühingutega on tegemist. Eeldusel, et Eestis mitteregistreeritud äriühing soovib osta Eestis registreeritud äriühingu on võimalik ühinenud äriühingu kasum maksuvabalt riigist välja viia ja sellel juhul on maksukahju veelgi suurem.

Kokkuvõtvalt selgus, et kombinatsioone ja võimalusi *debt push-down* struktuuri loomiseks on mitmeid. Kõiki analüüsitud kaasuseid ei saa kindlasti käsitleda üheselt ja mõningatel juhtudel on maksueelise saamise eesmärk ilmselge. Samas on ka olukordi, kus struktuuri kasutamisel on piisav majanduslik sisu olemas ja maksueelise saamine ei ole tehingu peamine eesmärk. Ühele sellisele kaasusele on Maksu- ja Tolliamet andnud maksukohustuslase jaoks positiivse siduva eelotsuse. Samas võiks eelotsuses olla täpsemalt põhjendatud, millistel kaalutlustel selline otsus tehti.

2.2 Debt push-down struktuuri käsitus teistes riikides ja võimalikud lahendused Eestis

Iga riik sätestab oma seadusandluse iseseisvalt. Euroopa Liidu direktiivid teataval määral ühtlustavad riikide seadusi liiduüleselt, kuid need jätavad tõlgendamisruumi ning üksikasjades riikide käsitlused on erinevad. Seega on ka *debt-push down* struktuuri käsitus riigiti erinev ning lahenduste otsimisel on oluline analüüsida teiste riikide praktikat. Eestis vastav kohtupraktika puudub.

Autor otsis analüüsi raames välja teiste riikide *debt push-down* kohtulahendeid. Otsinguks kasutati *Google* otsingumootorit, mis võimaldas kõige laiaulatuslikumalt leida informatsiooni üle maailma kohtulahendite olemasolu ja võimalike viidete kohta ning samuti aitas leida ka kohtulahendeid ja nende kokkuvõtteid. Kohtulahendid olid riikide emakeeles ja seetõttu kasutati analüüsis kättesaadavaid kohtulahendite ingliskeelseid kokkuvõtteid. Otsingu käigus leiti üheksa erineva riigi kohtulahendid, mille sobivust kontrolliti vastavalt sisule ja vajadusel välistati mittesobivad. Samuti leiti üks siduv eelotsus.

Analüüsi käigus selgus, et kõiki kohtulahendeid ei saa kasutada, kuna osad käsitlevad *debt push-down* õiguslikku poolt. Näiteks kas instrument, millega tütarühingut finantseeriti, on õiguslikult lubatav. Maksunduslikult ei ole see oluline ja seega kasutati töös neid kaasuseid, kus käsitletakse laenukulu mahaarvamise võimalikkust ning tuuakse nende põhjendusi.

Järgnevalt on toodud kokkuvõtlik tabel riikidega, mille kohta autor informatsiooni leidis *debt push-down* kohtulahendite olemasolu kohta ja milliseid kasutati (vt tabel). Ühe riigi osas on töös kasutatud ka siduvat eelotsust, sest autori hinnangul on selle sisu oluline.

Tabel. Analüüsitud *debt push-down* kohtulahendid riikide kaupa (autori koostatud)

Riik	Kohtupraktika	Õiguslik	Maksunduslik	Töös kasutatud
Belgia	jah		X	jah
Bulgaaria	jah	X		ei
Norra	jah	X		ei
Prantsusmaa	jah	X		ei
Rumeenia	jah	X		ei
Soome	jah		X	jah
Šveits	jah		X	jah
Tšehhi	jah		X	jah
Türgi	ei	-	-	siduv eelotsus
Venemaa	jah		X	jah

Kohtulahendite otsingu tulemusel leiti otsingumootori abil kümne riigi kohtulahendid: Belgia, Bulgaaria, Norra, Prantsusmaa, Rumeenia, Soome, Šveits, Tšehhi, Türgi ja Venemaa. Tabelist nähtub, et leitud *debt push-down* kaasuseid on käsitletud nii õiguslikult kui ka maksunduslikult. Õiguslik sisu tuvastati neljas kohtulahendis, mida käesolevas töös ei kasutatud: Bulgaaria, Norra, Prantsusmaa ja Rumeenia. Viies riigis oli kohtulahendi sisu maksunduslik, mis võimaldas neid analüüsis kasutada: Belgia, Soome, Šveits, Tšehhi ja Venemaa. Türgi näitel leiti üks siduv eelotsus.

Lõputöö eesmärgist tulenevalt käsitletakse järgnevas peatükis ainult maksundusliku sisuga kohtulahendeid. Autori hinnangul on viie majanduslikult arenenud riigi kohtupraktika ja ühe riigi siduva eelotsuse analüüs piisav, et selle põhjal teha järeldusi maksustamise võimalikkuse kohta.

15. oktoobril 2015 lõi Tšehhi riigikohus pretsedendi, kui ei võtnud menetluse maksukohustuslase kassatsioonikaebust. Välismaine kontsern müüs oma Tšehhi äriühingu teisele äsjaloodud Tšehhi äriühingule, mida võis käsitleda kui *SPV*-d. Tehingut finantseeriti grupisisese laenuõudega. Kontsern lõi struktuuri, kus Hollandi äriühing *N.V.* (edaspidi *NV*) oli emaühinguks Luksemburgi äriühingule *S.a.r.l.* (edaspidi *Sarl*). *Sarl* asutas Tšehhi *SPV*, mis ostis samasse kontserni kuuluva teise Tšehhi äriühingu kõik osad ning kontsern andis nõude *SPV* vastu Hollandi äriühingusse *NV*. Seejärel andis *NV* nõude üle oma tütarühingusse *Sarl* konverteerides selle nõude hübriidseks instrumendiks, millel olid nii laenu kui ka omakapitali tunnused. Seega jäi

nõue Sarl-il *SPV* vastu, mis konverteeriti laenuõudeks ja osa sellest konverteeriti koheselt *SPV* omakapitali. Seejärel ostetud Tšehhi äriühing ja *SPV* ühendati. (Ernst & Young, 2015) Seega jäi Sarl-il laenuõue Tšehhi äriühingu osade ostu eest uue ühinemisel tekkinud äriühingu vastu, mida käsitletakse *debt push-down* struktuurina. Uus äriühing hakkas tagastama laenu koos intressidega Sarl-ile.

Tšehhi maksuamet alustas kontrolli, mille tulemusel määrati äriühingule maksukohustus. Otsuse sisu seisnes selles, et *SPV* poolt makstavad intressid ei ole ettevõtlusega seotud kulu ja seega ei saa neid aastasest maksustatavast kasumist maha arvata. Maksukohustuslane kaebas otsuse edasi riigikohtuni välja, kuid seisukoht jäi samaks ja menetlusse seda üheski kohtuastmes ei võetud. Tšehhi maksuameti ja riigikohtu peamine argument seisnes selles, et maksukohustuslane oli struktuuri loomisel oma õigusi kuritarvitanud ja tehinguid ei tehtud majanduslikel kaalutlustel vaid esmane eesmärk oli maksueelise saamine. Antud olukorras ei saanud *SPV* loomist lugeda majanduslikult põhjendatuks. Kui kõik osapooled oleksid toimunud vastavalt tavapärasele äripraktikale, ei oleks laen sellises vormis esile tõusnud. Reaalselt rahalisi vahendeid mitte üheski etapis ei antud ja äriühingu osade müük toimus seotud osapoolte vahel, mis tekitas näilise finantseerimistehingu. (Ernst & Young, 2015)

Maksukohustuslane põhjendas, et kontserni struktureerimine sellisel viisil oli majanduslikult põhjendatud mitmel põhjusel (Ernst & Young, 2015):

- stabiilset rahavoogu tootvate varade eraldamine teistest kontserni tegevustest;
- selge juhtimissüsteemi tekitamine;
- töötajatele optsooniprogrammide loomine;
- pangast finantseeringu saamise lihtsustamine;
- esmase aktsiaemissiooni hõlbustamine.

Tšehhi riigikohus ega maksuamet ei seadnud kahtluse alla maksukohustuslase põhjendusi ja nende legitiimsust, aga olid seisukohal, et need põhjendused ei oma mingit tähtsust. Majandusliku sisu põhjendamiseks ei ole piisav, et need struktureerimised olid põhjendatud kontsernitasandil. Oluline on hinnata iga äriühingu tasandil eraldi, kas tehtud toimingud olid majanduslikult põhjendatud. Kohtu hinnangul oli maksuhaldur hinnanud olukorda õigesti käsitledes laenu osana loodud struktuurist,

mille eesmärk oli maksueelise saamine. Samuti toodi välja, et laenutingimused olid ebatavalised. Pangad ütlesid, et nemad samadel tingimustel sellises mahus laenu ilma tagatiseta ei annaks. (Ernst & Young, 2015)

Eelkirjeldatud kaasusest saab välja tuua tingimused, mille põhjal otsustati, et struktuuril ei ole majanduslikku sisu ja tehingud on tehtud vaid maksueelise saamise eesmärgil:

- *SPV* loomine ja hilisem ühendamine;
- ostu-müügi tehingu eest reaalselt raha ei liikunud;
- nõuete mitmekordne üleandmine;
- ebatavalised laenutingimused;
- tehingud ei olnud põhjendatud laenu tagastama hakkava äriühingu vaid kontserni tasemel.

Sarnasele seisukohale on jäänud ka Šveitsi riigikohus, kes tõi välja kolm tingimust, millisel juhul võib *debt push-down* struktuuri loomist käsitleda maksudest kõrvale hoidumisena (Lexology, 2012):

- maksukohustuslase poolt loodud struktuur on ebatavaline, sobimatu või imelik ehk struktuuril ei ole majanduslikku loogikat;
- nähtub, et struktuur on loodud maksueelise saamiseks, mida tavapärasel tehingutingimustel ei saavutataks;
- struktuuri kasutamine toob kaasa suuremahulise maksueelise.

Vastavalt Šveitsi kohtulahendile võib nende kolme tingimuse olemasolu korral maksukohustuslast maksustada vastavalt tehingu tegelikule sisule ehk võttes aluseks struktuuri, mille kasutamine oleks olnud loogiline soovitud majanduslike eesmärkide saavutamiseks.

2018. aastal tühistas Belgia apellatsioonikohus esimese kohtuastme otsuse keelates intresside mahaarvamise maksustatavast kasumist *debt push-down* kaasuses. Kaks pensioniealist aktsionäri otsustasid oma tegevuse lõpetada ja ettevõtte müüa, aga soovisid, et äriühing tegutseks jätkuvalt edasi. Nad leidsid investori, kes oli nõus ettevõtte ostma ja samas ka tagama selle jätkusuutlikkuse ning kes laenas ostuks vajaliku raha pangast. Samal päeval peale ostu-müügi tehingu toimumist laenas ostetud

äriühing pangast 2,5 miljonit eurot, et finantseerida 3,5 miljoni suurust dividendiväljamakset investorile, kes sai äsja äriühingu uueks aktsionäriks. Saadud dividendidega maksis investor koheselt pangale äriühingu ostuks võetud laenu tagasi. (Eubelius, 2018) Seega sisuliselt rahastas äriühing iseenda soetust, kuna uus investor tagastas äriühingu osade ostmiseks kasutatud laenu äriühingu võetud pangalaenu arvelt, mis jõudis investorile dividendidena.

Maksuhaldur keelas äriühingul laenuintresside mahaarvamise maksustatavast kasumist, sest laenu võtmine dividendiväljamakseks, millega kaudselt finantseeriti äriühingu ostu, ei ole selle ettevõtlusega seotud kulu. Äriühing võitis esimeses kohtuastmes kaitstes edukalt intresside kuluna mahaarvamist, kuid Ghenti apellatsioonikohus tühistas eelmise otsuse ning nõustus maksuhalduri seisukohaga. Kohus otsustas, et *debt push-down* struktuuri loomine on peamiselt äriühingu müüjate ja ostjate huvides, mitte äriühingu enda. Laenu võtmisega tõstab äriühing enda riski omakapitali järsu vähenemise tõttu ja seega ei saa see olla äriühingu huvides. Kohus rõhutas, et äriühing ei suutnud tõestada konkreetse osapoolega ostu-müügi tehingut kui väljapääsmatut varianti säilitada ettevõtlustegevus. Tuvastati, et tegelikult ostja ei näidanud eelnevalt piisavat huvi ega reaalseid plaane ettevõtlustegevuse jätkamiseks. Kohus jäi seisukohale, et äriühing oli tehnilikult tekitanud laenuvajaduse otsustades välja maksta ebataavaliselt suuri dividende. (Eubelius, 2018)

See kaasus erineb tavapäraestest *debt push-down* kaasustest suuresti selle poolest, et ei kasutatud vahekeha ehk *SPV*-d ega ei toimunud ühinemist. Laen suruti alla võttes laenukohustuse ostetud äriühingusse, millega finantseeriti ostjat. Ehk sisuliselt on lõpptulemus sama, kus ostetud äriühing maksab pangale tagasi laenu ning arvab maha laenuintresse, mille tegelik eesmärk oli finantseerida äriühingu enda ostu ja seda tehti dividendi väljamaksena. Oluline on välja tuua kohtu põhjendus, et äriühing ei suutnud tõestada konkreetse ostu-müügi tehingu vajalikkust ettevõtlustegevuse säilitamiseks. Sellest lähtudes võib *debt push-down* struktuuri loomist pidada isegi põhjendatuks, kui suudetakse ära tõestada konkreetse tehingu ilmingimatu vajadus ostetava ettevõtja ettevõtlustegevuse säilitamiseks. Sarnaselt Tšehhi kaasusele peab olema selgelt tuvastatav ja tõestatav, et tehtud tehingud toimusid selle äriühingu huvides, kuhu laenukohustus suruti.

Soomes on jõustunud kaks kohtulahendit, mille erisus teistest riikidest on püsiva tegevuskoha kasutus *SPV* asemel. Kohtuotsuse nr 2016:72 kohaselt soetati välismaal registreeritud äriühingu osalused kolmandalt osapoolelt ning mitmete keerukate grupisiseste tehingute raames anti osalused üle kontserni Soomes asuvale püsivale tegevuskohale. Kontsernisestest tehingute hind oli orienteeruvalt kolm miljardit eurot ja seda finantseeriti täies ulatuses laenuga. Püsiv tegevuskoht asutati vahetult enne kontsernisestest tehingute tegemist ja selle peamine eesmärk oli hoida ja omada välismaa äriühingu osalusi. Püsivas tegevuskohas töötasid ainult üksikud töötajad. Soome kõrgem halduskohus leidis, et tegemist on näiliku struktuuriga ning üldise maksude vältimise reegli alusel ei lubanud laenuintresse maha arvata. (International Bar Association, 2017)

Järgmise kohtuotsuse, nr 2016:71, kohaselt ostis välismaa äriühing Soomes OY aktsiaid kolmandalt osapoolelt ja seejärel müüs aktsiad Soome püsivale tegevuskohale kontsernisestest tehingute raames. Tehingu hinnaks oli ligikaudu 650 miljonit eurot ja seda rahastati täies ulatuses laenuga. Püsiv tegevuskoht asutati vahetult enne tehingut ja see omas väheseid funktsioone. Kohus asus seisukohale, et aktsiaid ei saanud püsivale tegevuskohale omistada ja intresse ei saa sellest tulenevalt maha arvata. (International Bar Association, 2017)

Kohtuotsustest tulenevalt soovib Soome maksuamet maksukohustuslastel, kes sarnaseid struktuure kasutanud on, maksuametiga ühendust võtta ja sellest neid teavitada, et vältida hilisemaid trahve. Maksuametil on seisukoht, et *debt push-down* struktuuri kasutamist võib keelata, kui ostetud äriühingu osalust ei saa allokeerida ostja äriühingule näiteks põhjusel, et ostjal äriühingul ei ole piisavat ettevõtlustegevust. (International Bar Association, 2017)

Soome maksuamet tõi välja kolm kriteeriumi, mille alusel võib struktureerimist pidada maksudest kõrvalehoidumiseks (International Bar Association, 2017):

- grupisisene laen on antud Soome püsivale tegevuskohale või *SPV*-le;
- struktureerimistele on antud juriidiline vorm, mis ei väljenda tehingute tegelikku majanduslikku sisu ja eesmärki;
- struktureerimine on tehtud eesmärgiga vältida maksukohustust.

Kokkuvõttes on otsuste kohaselt üritatud laenukohustus suruda Soomes olnud püsivatesse tegevuskohtadesse, et seeläbi vähendada Soomes tekkivat maksukohustust. Selle tõkestamiseks kasutati üldist maksudest kõrvalehoidumise reeglit, mille OECD töötas välja oma tegevuskavas kahjulike maksuplaneerimiste praktikate tegevuse raames.

Venemaal jõustunud kohtulahendi kohaselt omas Hollandi emaühing kahte tütarühingut, millest üks asus Venemaal ja teine Hollandis. Gruppi sooviti soetada veel üks Venemaal asuv äriühing. Selle jaoks andis Hollandi emaühing laenu oma Hollandi tütarühingule, kes andis omakorda laenu oma sõsarühingule Venemaal, kes ostis soovitud Venemaa äriühingu. Peale ostutehingut ühendas gruppi kuulunud Venemaa äriühing endaga ostetud äriühingu ja intressi- ning laenumakseid maksti Hollandis asuvale sõsarühingule. Venemaa maksuhaldur oli seisukohal, et tehingute peajasjalik eesmärk oli laenu allasurumine ostetud äriühingu tasemele ja sellega maksueelise saavutamise. Seega ei lubanud maksuhaldur intressimakseid maha arvata. Täiendavalt rakendas maksuhaldur sõsarühingu poolt antud laenule alakapitalisatsiooni reegleid ja pidas kinni 15% tulumaksu. (PriceWaterhouseCoopers, 2017)

2016. aasta novembris ei nõustunud Permi esimese astme kohus maksuhalduri seisukohaga ja otsustas, et intressimaksed olid õigustatud ning maksukohustuslase argumentid on piisavad tõendamaks tehingute majanduslikku sisu. Samuti märkis kohus, et äriühingul on vaba voli valida vahendeid eesmärgi saavutamiseks välja arvatud juhul, kui see on vastuolus seadusega. 2017. aastal arbitraaži apellatsioonikohus ei nõustunud Permi kohtu seisukohaga ja otsustas maksuhalduri kasuks. (PriceWaterhouseCoopers, 2017)

Apellatsioonikohus leidis, et (PriceWaterhouseCoopers, 2017):

- kulutuste majandusliku sisu tõendamiseks on vaja leida seos tehtud kulutuste ja kasumit teenivate tegevuste vahel;
- hoolimata sellest, et äriühingul on õigus kasutada erinevaid tsiviilõiguslikke vahendeid peavad need olema kooskõlas ka teiste osapoolte huvidega kaasaarvatud riigi omadega;

- maksukohustuslane võib teha toiminguid maksuefektiivselt, kui need ei ole tehiskohustus ja nendel on majanduslik sisu.

Apellatsioonikohtu otsus põhines maksuhalduri seisukohtadel, mis olid kokkuvõtvalt järgmised (PriceWaterhouseCoopers, 2017):

- äriühing ei suutnud tõestada, et tehingud tehti mingitel muudel kaalutlustel, kui ainult maksueelise saavutamiseks;
- ostja oli kahjumliku tegevusega äriühing, mis poleks suutnud iseseisvalt laenu- ja intressimakseid tasuda ning laenaja oli sellest teadlik;
- ostetud äriühingu uued osanikud peaksid kandma ostuks tehtud kulutusi;
- kõik tehingud olid ette planeeritud ja need viidi läbi lühikese aja jooksul seotud osapoolte vahel;
- kogu laenusumma suruti alla ostetud äriühingusse, mis lõpptulemusena finantseeris enda ostutehingut.

Siinkohal on tegu küllaltki tavapärase *debt push-down* kaasusega, kus laen surutakse alla ostetud äriühingusse ühendamise teel. Kaasusest otseselt ei selgu, kas kasutatud vahekeha oli *SPV*. Küll aga selgub, et vahekehana kasutatud Venemaa äriühing oli alakapitaliseeritud ja kahjumlik, mis viitab *SPV* tunnustele. Seega on oluline ära märkida, et vahekeha vastavus *SPV* tunnustele on oluline koht, mida *debt push-down* kaasuses analüüsida. Samuti toodi olulise punktina kaasuses välja, et majandusliku sisu tõlgendamiseks on vaja viia konkreetne kulutus kokku kasumit teeniva tegevusega. Seose puudumisel ei ole tehing majanduslikult põhjendatud.

2009. aastal küsiti Türgi maksuametilt siduvat eelotsust, mida ei rahuldatud. Taotlus tehti loodud *SPV* poolt, et osta enamusosalus riigile kuuluvas energeetikaettevõttes. Taotluse kohaselt soovis *SPV* ostujärgselt ühineda energeetikaettevõttesse ja küsis luba maksuametilt ostetud ettevõttes laenukulude hiljem mahaarvamiseks. Laen plaaniti võtta osaluse ostmiseks. Maksuamet oli seisukohal, et intressikulud ei ole peale ühinemist enam mahaarvatavad. (Ernst & Young, 2010)

Otsus põhines kahel seisukohal (Ernst & Young, 2010):

- maksuseadused võimaldavad osaluse ostuga seotud finantskulutusi maha arvata, aga puudub säte, mis lubaks kulusid maha arvata ühinemisejärgselt;
- ühinemisejärgselt ei ole asjakohane väita, et energeetikaettevõttel on osaluse ostuga seotud finantskulutused ehk kui *SPV* on ühinenud ostetud ettevõttesse, siis osalus, millega laen seotud on, kaob.

Selles kaasuses on maksuhaldur jõudnud seisukohtadele, mis on küllaltki eripärased. Autori hinnangul on esimene seisukoht küsitav ja vastuoluline, sest sellise sätte puudumine justkui õigustaks kulude mahaarvamist ka ühinemisejärgselt, sest osaluse ostuga seotud kulutusi tuleks käsitleda üheselt. Ühinemine ei tohiks mängida rolli finantskulude mahaarvamisel, kui ühinemisejärgse olukorra kohta eraldi säte puudub. Teine seisukoht on väga tehniline ja tuleb ära märkida, et tõepoolest peale ühinemist kaob bilansist ostmisel soetatud osalus, millega nende ostuks tehtud finantskulutused seotud olid. Samas sõltub teise seisukoha argument ka sellest, kas ühinetakse üles või alla. Seda eelotsuse kokkuvõttes täpsustatud pole, aga tuleb tõdeda, et ka siin kaasuses üritatakse *debt push-down* kasutamist piirata läbi intresside mahaarvamise mittelubamise.

Kohtulahendite analüüsi tulemusel selgus, et kõik kaasused otsustati maksukohustuslase kahjuks. Erinevad riigid käsitlesid *debt push-down* struktuure üheselt ja sisulised põhjendused olid kõigil kohtulahenditel väga sarnased ja põhinesid tehingute majandusliku sisu tõlgendamisel. Seega ei ole kõige olulisem ega ei omanud peajasjalikku rolli see, kuidas struktureerimised täpselt tehti, vaid oluline on leida tehingule majanduslik sisu iga äriühingu seisukohast, kuna üldjuhul ei ole ostetud äriühingul enda ostmiseks võetud laenukohustuse kandmine selle ettevõtlusega seotud kulu.

Sellest tulenevalt on vaja leida põhjendatud vastus küsimusele, miks on äriühingu ettevõtluse seisukohalt oluline, kes on selle omanik. Üldjuhul laenu teenindamine, mis on võetud omaniku jaoks, ei peaks olema ostetud äriühingu kanda. Analüüsitud kaasustes puudus maksukohustuslastel sellele küsimusele piisav argument, et lugeda

majanduslik sisu põhjendatuks. Samas tuleb tõdeda, et *debt push-down* struktuure ei käsitleta automaatselt maksupettusena ja põhjalik kaasusepõhine analüüs on vajalik.

Riikide maksunduslike kohtulahendite analüüsist tuleneb, et kaasuste käsitus on õige ja igat juhtumit tuleb käsitleda eraldi. Tehingute majandusliku sisu hindamine ettevõtlusvabaduse seisukohalt on otstarbekas. Autor on arvamusel, et õigusaktidesse liigsete piirangute sisseviimine *debt push-down* struktuuride tõkestamiseks ei anna tulemust majandusliku sisu tõlgendamise osas.

Eelnevalt analüüsitud kaasused käsitlevad intresside mahaarvamist maksustatavast kasumist ja see on ka nendes riikides *debt push-down* struktuuride ainuke maksurisk ning muud probleemi struktuuriga ei esine. On oluline märkida, et Eesti tulumaksusüsteemis, kus jooksvat kasumit ei maksustada, on *debt push-down* struktuuri kasutamisel maksurisk kordades suurem, kuna lisaks intressikulule viiakse ettevõttest maksuvabalt välja ka laenu põhiosa.

Tulenevalt *debt push-down* kohtulahendite analüüsist teeb autor ettepaneku Maksu- ja Tolliametile pöörata rohkem tähelepanu *debt push-down* kaasustele ja neid põhjalikumalt analüüsida ning vajadusel maksustada sarnaselt teistele analüüsitud riikidele lähtudes olemasolevatest majandusliku sisu reeglitest.

Võimalike erireeglite sisseviimist ei pea autor ettevõtlusvabaduse seisukohalt mõistlikuks, sest tehingute sisul ja nende põhjendustel on *debt push-down* kaasustes suur roll. Kuna majanduslik sisu on määratlemata õigusmõiste, seetõttu on vajalik analüüsida igat kaasust eraldi. Samas võib vaatamata põhjalikule analüüsile tekkida maksukohustuslase ja Maksu- ja Tolliameti vahel erinevaid arusaamu. Seda eelkõige põhjusel, et maksukohustuslasel on alati parem ja põhjalikum ülevaade oma eesmärkidest ja kavatsustest. Sellest tulenevalt võivad sellised juhtumid viia kohtuvaidlusteni, mille tulemusel aitaks Eesti kohtusüsteem luua selgust *debt push-down* struktuuri käsitlusele andes sellele oma hinnangu. Seadusandluse ja õigusselguse seisukohalt oleks vastava kohtupraktika olemasolu autori hinnangul vajalik. Samas on kohtuvaidlused koormavad ja kulukad maksukohustuslastele ning on küsitav, kas maksukohustuslase kulul peab leidma lahenduse *debt push-down* struktuuri käsitlustele.

Tulenevalt eelnevast ja teoreetilistest allikatest teeb autor Maksu- ja Tolliametile ettepaneku koostada juhend *debt push-down* struktuuride käsitleste ja nende võimaliku majandusliku sisu kohta.

Juhendis peaksid olema erinevad võimalikud *debt push-down* struktuurid koos aktsepteeritavate ja lubamatute olukordade kirjeldustega. Tuleb välja töötada erinevaid iseloomulikke tunnuseid, mis viitavad maksueelise saamise eesmärgil tehtavatele tehingutele ja panna *debt push-down* struktuuride kasutamisele esialgsed piirid, mis võivad hilisema praktika käigus vastavalt vajadusele muutuda. Autori hinnangul on juhendi olemasolu maksukohustuslasele orientiiriks, millest lähtuda, ja see aitaks vältida ka võimalikke tekkivaid vaidlusi.

Kokkuvõttes selgus, et erinevate riikide käsitleused *debt push-down* struktuuride osas on sarnased ja lähtuma peab eelkõige tehingute majanduslikust sisust. Seda tuleb hinnata iga äriühingu tasandil eraldi ja ainuüksi põhjendatus kontsernitasele ei ole piisav. Eesti võiks sarnaselt teistele riikidele ühe võimaliku lahendusena *debt push-down* kaasusi põhjalikumalt analüüsida ja vajadusel realselt ka maksustada kasutades majandusliku sisu tõlgendamise sätteid. Teise lahendusena võiks Maksu- ja Tolliamet välja töötada juhendi, kus kirjeldatakse ja antakse täpsemad juhised, millised olukorrad on maksustamise seisukohalt aktsepteeritavad ja millised ei ole.

KOKKUVÕTE

Maksuplaneerimine on äriühingute seas levinud tegevus ja kulusid optimeeritakse maksukulu arvelt oskuslikult. Selleks annab peamise võimaluse riigiti erinev seadusandlus ja võimalus viia oma ettevõtlus just sinna piirkonda, kus maksustamise seisukohalt on kõige soodsam. Maksuplaneerimiseks kasutatakse erinevaid struktureerimisi, millest üks levinumaid struktuure on *debt push-down*. Eestis ei ole selle struktuuri kasutamine seaduses üheselt mõistetavalt reguleeritud ja seega jääb saamata võimalik maksutulu. Euroopa Liit on välja töötanud ka *ATAD (anti tax avoidance directive)* direktiivi agressiivse maksuplaneerimise vältimiseks.

1. jaanuaril 2018. aastal jõustus tulumaksuseaduse muudatus, kus sätestati meetmed äriühingutest varjatud kasumi väljaviimise tõkestamiseks ja 1. jaanuaril 2019. aastal võeti üle Euroopa Liidu direktiiv 2016/1164 (*anti tax avoidance directive*). Sellega kehtestati reeglid siseturu toimimist otseselt mõjutavate maksustamise vältimise viiside kohta eesmärgiga kaitsta riigi huve agressiivse maksuplaneerimise vastu. Seega pöörab Eesti suurt tähelepanu kasumi varjatult väljaviimise tõkestamisele. Samuti on üks OECD peamisi eesmärke kaitsta riikide maksubaase agressiivse maksuplaneerimise eest.

Lõputöö probleemipüstitus seisnes selles, et Eestis ei ole *debt push-down* struktuuri kasutamine seaduses üheselt mõistetavalt reguleeritud, mille tagajärjel hoitakse kõrvale maksude tasumisest ja Eesti riigil jääb saamata võimalik maksutulu. Puudulike õigusaktide tõttu on Maksu- ja Tolliametlil raskendatud struktuuri maksustada. Eestis puudub ka vastav kohtupraktika. Uurimisprobleem sõnastati küsimusena: Kuidas saab reguleerida Eesti õigussüsteemis *debt push-down* struktuuri kasutamist?

Lõputöö eesmärgiks oli välja selgitada *debt push-down* struktuuri käsitlus teiste riikide kohtulahendites ning leida võimalikke lahendusi Eestile. Lõputöö eesmärk täideti läbi uurimisülesannete.

Esimene uurimisülesanne oli süstematiseerida ja analüüsida *debt push-down* ja alakapitaliseerituse teoreetilisi lähtekohti. Jõuti järeldusele, et *debt push-down* on struktuur, mille tagajärjel surutakse laen alla ostetavasse äriühingusse ja seeläbi

vähendatakse maksukohustust ärajäänud dividendimakse ja tulumaksukohustuse arvelt. Samas on struktuurile hinnangu andmisel oluline aru saada tehingute majanduslikust sisust. Samuti on alakapitaliseeritus üks levinumaid maksuplaneerimise võimalusi, kus tütarühingule antakse laenu omakapitali suurendamise asemel, tekitades selliselt intressikohustise. Alakapitaliseeritus võib tekkida ka *debt push-down* tagajärjel. Eestis kehtestati alakapitaliseerituse vastased meetmed 1. jaanuaril 2019. aastal. Samas on küsitav, kas need meetmed on Eestis piisavad tõkestamiseks alakapitaliseeritust.

Teiseks uurimisülesandeks oli analüüsida *debt push-down* erinevaid struktuure. Reaalsete kaasuste põhjal toodi välja erinevad võimalikud struktuurid. Jõuti järeldusele, et erinevaid kombinatsioone *debt push-down* struktuuride loomiseks on mitmeid ja mõningatel juhtudel võib struktuuri kasutus olla ka majanduslikult põhjendatud. Maksu- ja Tolliamet on andnud ühele kaasusele positiivse eelotsuse, kuid eelotsuse kokkuvõttest ei nähtu selgelt, millistel kaalutlustel seda tehti. Seega erinevaid kaasi tuleb alati analüüsida eraldi ja *debt push-down-i* ei saa üheselt käsitleda.

Kolmandaks uurimisülesandeks oli analüüsida *debt push-down* käsitlust erinevate riikide kohtulahendites ning vajadusel teha ettepanekuid tulumaksuseaduse muudatuseks. Analüüsiti üheksa erineva riigi kohtulahendid, millest detailselt analüüsiti viit lahendit ja samuti ka ühte siduvat eelotsust. Jõuti järeldusele, et erinevate riikide käsitlused struktuuridele on sarnased ja kõik põhinevad majanduslikul sisul. Oluline on mõista iga äriühingu tasandil eraldi, kas tehtud tehingud või saadud laenukohustused on seotud selle ettevõtte ettevõtlusega. Ei ole välistatud, et mõningatel juhtudel võib majanduslik sisu olemas olla, kuid analüüsitud kaasustes otsustas kohus alati maksukohustuslase kahjuks. Siiski ei saa *debt push-down-i* alati käsitleda maksupettusena.

Probleemipüstitus lahendati ja töötati välja kaks lahendust. Esimese lahendusena peab eelkõige alustama põhjalikumast *debt push-down* kaasuste analüüsist ja vajadusel ka maksustama lähtuvalt olemasolevatest majandusliku sisu tõlgendamise sätetest. Erireeglite kehtestamine ei ole autori hinnangul ettevõtlusvabaduse seisukohast mõistlik. Teise lahendusena peab Maksu- ja Tolliamet koostama vastava juhendi, kus kirjeldatakse ja antakse täpsemad juhised, millised olukorrad on maksustamise seisukohalt aktsepteeritavad ja millised ei ole.

Edaspidi soovitatakse analüüsida põhjalikult *debt push-down* struktuure piiravaid sätteid teiste riikide seadusandluses.

SUMMARY

The diploma thesis is written on the topic "Debt push-down structure taxation opportunities in Estonia" which consists of 46 pages and 37 cited sources. A qualitative method was used for the empirical research.

The topic is topical as protecting the tax base of countries is one of the most important goals for the OECD and also in Estonia in 2018 and 2019, a number of new provisions came into force to prevent aggressive tax planning. At the same time, the debt push-down structure is not clearly defined by law. Due to the structures created for tax planning, the state will not receive any possible tax revenue.

The aim of the thesis is to identify debt push-down approaches in court rulings in different countries and to find possible solutions for taxation of debt push-down structures in Estonia's distributed profit tax system. The following research tasks have been set up to achieve the goal:

1. To systematize and analyze the theoretical points of debt push-down and thin-capitalization;
2. To analyze debt push-down different structures;
3. To analyze the debt push-down approach in court rulings in different countries and, if necessary, to propose amendments to the Income Tax Act.

The theoretical part of the thesis provides an overview of debt push-down structure, tax planning, thin-capitalization and thin-capitalization prevention. The second part gives an overview of possible debt push-down structures, binding rulings given by the Tax and Customs Board, debt push-down court decisions of other countries and possible solutions in Estonia.

When writing the thesis, the author came to the conclusion that debt push-down structures should be assessed, in particular, on the basis of their economic content and if necessary, taxed under the existing provisions. The Tax and Customs Board could also elaborate a clear guide on this. The introduction of special preventive provisions for debt push-down into laws is not reasonable from the point of view of entrepreneurship freedom.

VIIDATUD ALLIKATE LOETELU

Ault, H. J., Schoen, W. and Shay, S. E., 2014. Base erosion and profit shifting: A roadmap for reform. *Bulletin for International Taxation*, 68(324), pp. 275-279.

Berens, J. L. and Cuny, C. J., 1995. The capital structure puzzle revisited. *The Review of Financial Studies*, 8(4), pp.1185-1208.

Buettner, T., Overesch, M., Schreiber, U. and Wamser, G., 2006. The Impact of Thin-Capitalization Rules on Multinationals' Financing and Investment Decisions. *ZEW discussion papers*, No. 06-068, pp. 1-28.

Buettner, T., Overesch, M., Schreiber, U. and Wamser, G., 2012. The impact of thin-capitalization rules on the capital structure of multinational firms. *Journal of Public Economics*, 96(11-12), pp. 930-938.

E-äriregister, 2019. [Võrgumaterjal] Leitav:

<https://ariregister.rik.ee/login.py?sess=2744058625781864107840561145719815416934201818686832564735152694&lang=est&returl=/detailparing.py%3Fsess%3D2744058625781864107840561145719815416934201818686832564735152694%26lang%3Dest> [Kasutatud 29.04.2019]

Ernst & Young, 2010. *Turkey's New Debt Pushdown Rules*. [Võrgumaterjal] Leitav: <https://www.vergidegundem.com//files/11.06.2010-5.pdf> [Kasutatud 05.03.2019]

Ernst & Young, 2015. *Czech Supreme Administrative Court rules on landmark case on debt push-down and tax deductibility of acquisition debt costs*. [Võrgumaterjal] Leitav: <https://www.ey.com/gl/en/services/tax/international-tax/alert--czech-supreme-administrative-court-rules-on-landmark-case-on-debt-push-down-and-tax-deductibility-of-acquisition-debt-costs> [Kasutatud 17.03.2019]

Ernst & Young, 2016. Italy issues important clarifications on merger leveraged buyout transactions. [Võrgumaterjal] Leitav:

<https://www.ey.com/gl/en/services/tax/international-tax/alert--italy-issues-important-clarifications-on--merger--leveraged-buyout-transactions> [Kasutatud 10.05.2015]

Eubelius, 2018. *Is your company borrowing to pay out dividends or finance capital decrease? Beware: the taxman is watching you.* [Võrgumaterjal] Leitav: <https://www.eubelius.com/en/news/is-your-company-borrowing-to-pay-out-dividends-or-finance-capital-decreases-beware-the-taxman-0> [Kasutatud 03.03.2019]

Gorton, G. B. and Souleles, N. S., 2007. Special purpose vehicles and securitization. *In The risks of financial institutions*, pp. 549-602. University of Chicago Press.

Hong, Q. and Smart, M., 2010. In praise of tax havens: International tax planning and foreign direct investment. *European economic review*, 54(1), pp. 82-95.

International Bar Association, 2017. *Finland - Recent developments in international tax 2017.* [Võrgumaterjal] Leitav: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwjt-JTpnshHhAhVixMQBHUKpBoQQFjAAegQIAhAC&url=https%3A%2F%2Fwww.ibanet.org%2FDocument%2FDefault.aspx%3FDocumentUid%3DA794E627-41B4-4ED1-9895-0A7F22272509&usg=AOvVaw2oOHBkDUjgzwSa_2IHhJXI [Kasutatud 10.04.2019]

Keizer, G., Sunderman, M., 2012. The debt-equity conundrum: Netherlands. *International Fiscal Association Cahiers*, 97b(2), pp. 489-513.

KPMG, 2018a. *Poland - Taxation of cross-border mergers and acquisitions.* [Võrgumaterjal] Leitav: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2018/04/poland-taxation-of-cross-border-mergers-and-acquisitions.html?fbclid=IwAR28iJ--MQB7thbQjpAMKAfGOuCVc33vCPuETyKx0hzofjKaEm89ZII5Fek> [Kasutatud 11.03.2019]

KPMG, 2018b. *Taxation of cross-border mergers and acquisitions*. [Võrgumaterjal]
Leitav: <https://home.kpmg/xx/en/home/insights/2018/04/taxation-of-cross-border-mergers-and-acquisitions-2017.html> [Kasutatud 10.05.2019]

Kurist, A., 2001. Maksumõisted selgeks! *Maksumaksja*, nr 3, lk 25-26.

Lexology, 2012. *Debt push-down an acquisition structure leading to a tax effective interest deduction*. [Võrgumaterjal] Leitav:
<https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=52be5162-7536-43c6-84f8-e33f323a387f> [Kasutatud 10.04.2019]

Lillemets, K., 2007. Maksumoraal maksukuulekuse mõjutajana. *Riigikogu toimetised*, nr 16, lk 73-78.

Lopman, V., 2005. Majandusliku lähenemise põhimõte Eesti maksuõiguses. *Juridica*, VII, lk 488-500.

Majerovitš, N., 2013. *Euroopa Liidu liikmesriikide uued meetmed agressiivse maksuplaneerimise tõkestamiseks tulumaksu valdkonnas*. Magistritöö. Tartu: Tartu Ülikool.

Maksu- ja Tolliamet, 2016a. *2016 II kvartali siduvate eelotsuste kokkuvõtted*. [Võrgumaterjal] Leitav: <https://www.emta.ee/et/maksukorraldus-maksude-tasumine/siduvad-eelotsused/siduvate-eelotsuste-kokkuvotted/2016-ii-kvartali> [Kasutatud 17.02.2019]

Maksu- ja Tolliamet, 2016b. *2014 II kvartali siduvate eelotsuste kokkuvõtted*. [Võrgumaterjal] Leitav: <https://www.emta.ee/et/maksukorraldus-maksude-tasumine/siduvad-eelotsused/siduvate-eelotsuste-kokkuvotted/2014-ii-kvartali> [Kasutatud 23.02.2019]

Maksu- ja Tolliamet, 2018. *Siduva eelotsuse taotlemine*. [Võrgumaterjal] Leitav: <https://www.emta.ee/et/eraklient/maksukorraldus-maksususteem/siduvad-eelotsused/siduva-eelotsuse-taotlemine> [Kasutatud 05.03.2019]

Masui, Y., 2014. Interest Deduction, Corporate Groups and Tax Jurisdictions: A Hitchhiker's Guide to an Aspect of the BEPS Project. *Asia-Pacific Tax Bulletin*, March/April, pp. 103-107.

Mondaq Business Briefing, 2015. *Turkey: Debt Pushdown Under Turkish Law*. [Võrgumaterjal] Leitav: <http://www.mondaq.com/turkey/x/421990/M+A+Private+equity/Debt+Pushdown+under+Turkish+Law> [Kasutatud 24.02.2019]

OECD, 2019. *Agressive tax planning*. [Võrgumaterjal] Leitav: <https://www.oecd.org/tax/aggressive/> [Kasutatud 10.05.2019]

Paltsar, L., 2015. *Eesti residendist äriühingu tulumaksuga maksustamise eripära eelised ja puudused rahvusvahelises konkurentsisis. Magistritöö*. Tartu: Tartu Ülikool.

PriceWaterhouseCoopers, 2017. *Debt push-down: to be or not to be?* [Võrgumaterjal] Leitav: <https://www.pwc.ru/en/tax-consulting-services/assets/legislation/tax-flash-report-2017-9-eng.pdf> [Kasutatud 05.03.2019]

Pukk, P., 2015. *Alakapitalisatsioonist Eestis. Lõputöö*. Tallinn: Sisekaitseakadeemia.

Sander, P., 2005. Laenukapitali maksueelis Eestis–müüt või reaalsus. *III teadus- ja koolituskonverents*. Tallinn: Mattimar, lk 170-178.

Simonek, M., Nordin, M., 2012. Debt push-down. An Acquisition Structure leading to a Tax Effective Interest Deduction?. *Schellenberg Wittmer newsletter*, November.

Trasberg, V., 2014. Estonian Tax Structure. *Estonian Discussions on Economic Policy*, 22(1).

Tulumaksuseadus (1999) RT I, 28.12.2018, 51.

Uustalu, E., 1998. Välismaised variühingud. *Juridica*, nr 6, lk 300-305.

Wamser, G., 2008. The impact of thin-capitalization rules on external debt usage: a propensity score matching approach. *Ifo Working Paper*, No. 62, pp. 1-31.

Äripäev, 2018. *Euroopast tulevad maksumuudatused ei pruugi Eestisse sobida*. [Võrgumaterjal] Leitav: <https://www.aripaev.ee/uudised/2018/04/19/euroopast-tulevad-maksumuudatused-ei-pruugi-estisse-sobida> [Kasutatud 10.03.2019]